

POSTÁS DOLGOZÓ

A POSTÁSOK SZAKSZERVEZETÉNEK LAPJA

A szakszervezeti demokrácia fejlesztéséről

Az Elnökség szeptember 26-i ülésén, a Központi Vezetőség ülése elé kerülő témákról tárgyalta, majd az agitációs, propaganda és kulturális nevelőmunka időszerű feladatait vitatta meg. Ez után került sor a Postás Dolgozó szerepéről, tevékenységéről szóló jelentésre és az új szerkesztőbizottság tagjaira vonatkozó javaslat tárgyalására. (E témáról külön cikkben tájékoztatunk).

Igen tanulságos az I. fél-évi szakszervezeti taggyűlések tapasztalatairól szóló jelentés és a szakszervezeti demokrácia fejlesztésére vonatkozó elnökségi elölelő javaslat. A jelentés felöleli Sopron, Miskolc, Budapest vidéki területi bizottságok, valamint a Budapesti Távfeszítő Igazgatóság szakszervezeti tanácsához tartozó alapszervek tevékenységét. Kiemelkedő, hogy 249 szb. és 130 járási szb. ez év I. felében 420, illetve 115 taggyűlést tartott.

76 szakszervezeti bizottság és 15 járási szakszervezeti bizottság e fontos fórumot nem szervezte meg, elmaradtak a taggyűlések.

A szakszervezetek alapszabálya, valamint szakszervezetünk elnökségének korábbi intézkedése pedig határozatban rögzíti, hogy az alapszervek milyen időközönként kötelesek összehívni a taggyűléseket. Figyelemre méltó, hogy az érintett területi bizottságok, szakszervezeti tanácsok számára.

Tagadhatatlan, hogy a helyiséghiany a váltott műszakban dolgozók összehívásának nehézsége Magyarországon szolgálat, de a lényeg, sajnos, nem változott. A jelentés jogalkotó feladatai mellett a munkahelyi felhívja mind a közép, mind az alapszervezetek figyelmét. Az instruktorok is hatékonyabban segítsék az alapszervezeteket a kollektív munka jobb megszervezésében.

A szervezett dolgozók nagy többsége viszont lehetőséget

kapott arra, hogy élve jogával, részt vehessen a taggyűléseken, hiszen az alapszervezetek nagy többsége, a szervezeti szabályzatnak megfelelően, összehívta a taggyűléseket. A tapasztalat szerint a bizalmiak egyre jobban szervezik a dolgozókat.

Nagyobb alapszervezeteknél bizalmi csoporttervezeteken foglalkoznak a taggyűlés anyagával.

A soproni Területi Bizottság a megyékben titkári értekezletet hív össze, segítik a beszámoló elkészítését. Minden alapszervezethez instruktort jelölnek ki, akik a helyszínen segítik a taggyűlések előkészítését. Általános törekvés, hogy a beszámoló a dolgozókat leginkább érintő témákat tartalmazza.

A soproni területen lezajlott taggyűlések általában látogatottabbak voltak az előzőeknél éppen az ajánlott módszer eredményeként. A soproniak bírálóan jegyezték meg viszont, hogy egyes hivatalok, üzemek szakmai vezetői nem jelennek meg a taggyűlésen, pedig a postások elvárják ezt a vezetőktől. Több taggyűlésen

a tagság nem értett egyet például a betervezett költségvetéssel, így azt módosítani kellett. Örömdetes, hogy a Központi Vezetőség és a területi bizottságok legtöbb tagja segíti az alapszervezeteket.

A taggyűlések határozatképességet illetően, a vizsgált négy központosított területen különböző a helyzet. A Budapest-vidéki Területi Bizottság szerint: a taggyűlések többsége nem határozatképes. Az alapszervek ennek érdekében, helytelenül, figyelembe veszik a taggyűlés napján ugyan szolgálatban levő, de a tanácskozáson meg nem jelenő szervezett dolgozókat is. A Távfeszítő Igazgatóság Szakszervezeti Tanácsának terü-

letén zömmel határozatképesek voltak a taggyűlések. Beváltak a decentralizált taggyűlések, pl. a HALEP munkahelyein. Miskolc és Sopron területén általában szintén jók a tapasztalatok. A decentralizált taggyűléseken bátrabban, többen vitatják meg a problémákat, mint egy-egy nagy, összevont taggyűlésen; helyes tehát a gyakorlatot szélesíteni.

A szakszervezeti demokrácia biztosítását nem lehet eléggé hangsúlyozni. Bátran bírálnak a szervezett dolgozók például olyan jelenséget is, amikor egy-egy központi vezetőségi vagy területi bizottsági tag ritkán látogatja az üzemeket, hivatalokat. A felszólalók általában pozitívnak értékelték a választott testületek munkáját, különösen a Központi Vezetőség legutóbbi ülését, az állásfoglalásokat, intézkedéseket, mint például a részesedési alap terhére történő bérfejlesztést stb. Sokhelyütt szövegezték

az ebédidő biztosítását, a létszámbővítést, a fesszített hírlapterjesztési terv felülvizsgálatát, a munka és szociális körülmények javítását, a szabad szombat biztosítását, a munkaidő-csökkentést, a nehéz fizikai munka gépesítését.

A sok javaslat hasznosítására feltétlenül figyelni kell a szakszervezeti bizottságoknak és a központosítottaknak. A soproni példán alapján érvényesüljön mindenütt, hogy a választott testületek tagjai számoljanak be a tagságnak, választóiknak.

Az Elnökség a taggyűlések színvonalának további emelésére, a szakszervezeti demokrácia további erősítésére javasolja: az érdekelteket közzéadja az alapszervezetek a taggyűléseken biztosítsák a határozatképességet. (Vegyék figyelembe a területi adottságait!) Az eddigiekkel hatékonyabban kérjék a szakmai vezetők segítségét az előkészítésben.

Fokozottabban vonják be a bizalmiakat a beszámoló elkészítésébe, a témakörválasztásba, a mozgósításba. Továbbra is kezdeményezzék bátran — közép- és alapszervezeti szinten egyaránt — a dolgozókat közvetlenül érintő kérdések széles körű nyílt, őszinte megvitatását.

Az alapszervezetek vezetői a tagságot érintő legfontosabb kérdésekről előzetesen tájékoztassák a bizalmiakat, hogy még a taggyűlés előtti csoporttervezeteken ismertethessék.

Javaslat, probléma ne maradjon válasz nélkül.

Az Elnökség elfogadta a Munkavédelmi Bizottság tagjaira és a bizottság működési szabályzatára vonatkozó javaslatot, majd tudomásul vette a Posta ez év I. félévi gazdálkodásáról, a szakszervezeti szervek termelési tevékenységéről szóló tájékoztató jelentést. Végül jóváhagyta az 1968. I. félévi szakszervezeti gazdálkodásról szóló jelentést, amelyet a Főkönyvelőség terjesztett be.

BERCES GYÖRGY



A JUBILEUMI EMLÉKEZTETŐ:

Hogyan harcoltak a postások Miskolcnál?

DR. KAMÓDI MIKLÓS fardhatatlanul és körültekintő gondossággal kutatja, gyűjti az adatokat a magyar postások forradalmi harcáról. Kerek húsz éve végzi ezt a munkát a Miskolci Postaigazgatóság ellenőrzési osztályának vezetője, Valóságossal ez a „magánélete”. Házi könyvtárában gyűlnek az adatok: könyvtárakból, magánlevél-gyűjteményekből, felkeresett korársak, résztvevők és szemtanúk emlékezeteiből.

„Jó, hogy még akkor”

Hogy kezdte, mi indította erre? 1948-ban — akkor Miskolc 41. szb-titkára volt — megkeresték a felszólalókat: az ő 48-as emlékművük mellett emléket kellene állítani a proletár forradalmároknak is. Gyűjtést kezdtek akkor a szakszervezetben erre a célra — s mert ráismertek, hogy milyen keveset tudnak az észak-magyarországi forradalmi harcok helybeli részleteiről — gyűjtést kezdtek az adatokat is — mondja Kamódi Miklós. Húsz év alatt bizony nagyon sokan haltak meg az egykori résztvevők és szemtanúk közül.

A postások közül sokan 1918 őszétől a forradalom oldalán állottak. Az igazi próbatétel akkor következett, amikor az antant hatalmaktól támogatott ellenforradalmi hadseregek, a cseh légionisták és a román burzsoázia csapatai együttesen támadtak. Az északi fronton különösen súlyossá vált a helyzet, amikor Miskolcot is elfoglalták.

Később a postászászlóalj — idéz az adatokból Kamódi — a 9. munkásrezd kötelékében harcolt Harsány községtől a múlt mentén előnyomulva, Miskolc felszabadításáért. A megerősítésre rendelt páncélvonat hatásos közreműködésével sikeresen harcolt a városért, bár az előnyomulást az ellenséges géppuskatűz nagyon megnehezítette és a csapatok komoly veszteséget szenvedtek. Több ellentámadást kellett elhárítaniuk, de végül is a munkás-csapatok lendületes támadása előtt az ellenség nem tudta magát tartani és estére elértek Miskolc szegélyét. Mivel a rendkívül erős harc kimerítette a csapatokat, a bevonulást másnapra halasztották.

Miskolc lakossága örömmel fogadta a magyar Vörös Hadsereg bevonulását. A miskolci Reggeli Hírlap így írt:

„Halkan, csendben, a legtökéletesebb, legnagyobbrendűségű felgyűléssel fogadták a budapesti MÁV gépjármű munkások és a hajógyári munkások csapatai, a budapesti első postászászlóalj katonái, dr. Gerlei titkár parancsnok elvtárs vezetésével, a MÉ-MOSZ építőmunkás-zászlóalj és a budapesti 32. vörös vasas ezred...”

A hadsereggparancsnokság sem fukarkodott a dicsérrel. A győzelmes csata után kiadott hadparancs többek között ezeket mondta:

„A Landler-hadtest proletár katonái minden dicséretet felülmúló lendülettel elfoglalták Miskolcot. A proletárság örök hálája illeti meg az önfejlődő harcoló vöröskatonákat.”

A második csata

Miskolc visszafoglalása után számítottak arra, hogy az ellenség mindent elkövet a város visszafoglalásáért. Ez kiűnt egy elfogott és megfeszített rejtjeles rádiótáviratból is.

A Vörös Újság kiküldött munkatársa így ír erről: „A második miskolci csata... A csehszlovák csapatok, mikor a diadalmasan előre nyomuló seregeink kiszorították őket Miskolc városából, megkísérelték, hogy visszafoglalják a várost. Egyesültek a Tiszaluc környékére előretört román seregekkel...” „Két napon keresztül elkecseregett hevesseggel folyt a harc, melynek folyamán a cseh-

román csapatok ismét vereséget szenvedtek...”

Ebben a harcban a postászászlóalj is önfejlődően állta meg helyét. Onga, Gesztely és Felsőszolca térségében szálltak harcba az I., a II. és a III. postászászlóalj katonái. A harcok részleteiről különösen érdekes adatokat szolgáltatott Szabó György, ezredpolitikai megbízott, Bernovics Károly, az I. század parancsnoka (1963-ban hunyt el, mint nyugalmazott postafelügyelő), Simon Boldizsár, aki akkor 16 éves táviratképzésitként jelentkezett vöröskatonának.

A második postászászlóalj Onga közsgében nyomult elő, mint biztosító egység. A kora hajnali támadás során felvetették a harcot, sokan elesetek, vagy fogságba estek. Az intervenciók a fogságba esetteket még aznap reggel kivégezték.

— Az ütközetben elesettek és a kivégzett foglyokat az ellenforradalmárok. Ongán, Gesztelyen és Felsőszolcán tümegsírban temették el — mondja Kamódi Miklós — emlékművek emlékeztetnek

K. Gy.

VÁRJUK A LEVELEZŐKET

Újságunkat olyan fórumon tették mérlegre, amely elsősorban hivatott megítélni szakszervezetünk lapjának munkásságát. A szeptember 26-i elnökségi ülésen vitatták meg a lap szerepéről, tevékenységéről szóló jelentést. Megtiszelt, hogy a lapot az Elnökség a szervezett postás dolgozókkal való kapcsolat egyik legfontosabb eszközeként tartja. E kapcsolatnak több mint két évtizedes múltja van. S ez idő alatt elértek, hogy csaknem minden második postás dolgozó előfizet az újságra.

Az újság tömegkapcsolata mindenekelőtt abban jut kifejezésre: hányan olvassák, valamint, hogy az olvasók közül hányan vesznek részt a lap szerkesztésében, írásban. Van néhány lelkes munkáslevelezője a Postás Dolgozónak, de még kevés. Igyekeztünk közelebb kerülni az olvasókhoz, a szakszervezeti tisztségviselőkhez, őket érdeklő problémák megírásával. A tavalyi közvéleménykutatás során érkezett több száz kitöltött kérdőív is sokat segített. A vélemények, a javaslatok azt bizonyítják, hogy lapunk olvasói általában emlékeznek egy-egy cikkre, s buzdították a szerkesztő bizottságot a bátor, őszinte hangra.

Az Elnökség javasolta, hogy az újság erősítse tovább tömegkapcsolatát. E cél szolgálata érdekében, hogy ez év végére 20 ezerrel 25 ezerre kívánjuk emelni a Postás Dolgozó példányszámát, mivel erre igény is jelentkezik. Nagyon lényeges, hogy bővíthessük a postás levelezőink körét, helyet biztosítsunk leveleinknek. Tudjuk, hogy levelet írni sokaknak gondot jelent. Levelezőinktől nem kívánunk megformált riportokat, cikkeket, hanem elsősorban őszinte, baráti kapcsolatot, amely abban jut kifejezésre, hogy személyes vagy közös ügyekkel fordulnak hozzánk. A munkásleveleknél mindenekelőtt a legfőbb érték: a tartalom. Törvényvédi a munkáslevelezőt, aki a közösség érdekében, a jó és igaz ügyek szolgálatában szót emel, segíti a problémák kibogozását, és megoldását, előreviszi a dolgokat. Kíváncsok, sőt nélkülözhetetlen, hogy a szervezett dolgozók közül minél többen éljenek a lehetőséggel: írjanak szakszervezetünk lapjába, a Postás Dolgozóba.

Az Elnökség megjelölte a lap leglényesebb feladatait. A sikeres munka a szerkesztő bizottsági tagok mellett a sok ezer olvasón is múlik. Számítunk tehát az olvasók segítségére, közreműködésére, hogy a Postás Dolgozó-t a sajátjuknak tekintik, és rendszeresen, mindenre kiterjedő tájékoztatással maguk is hozzájárulnak fontos hivatása betöltéséhez.

Kitüntetések

A Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa nyugdíjbavonulások alkalmából Pruck Jánosnak, a Központi Műszaki Hivatal vezetőjének, Varga Lajosnak, a Bp. 62. sz. postahivatali osztályvezetőjének

a MUNKA ERDEMREND ezüst fokozatát;

Gubányi Jánosnak, a nyíregyházi rádióállomás csoportvezetőjének és Mosgal Gyulának, a Pécsi Postaigazgatóság számadási felülvizsgálójának

a MUNKA ERDEMREND bronz fokozatát adományozta.

A fegyveres erők napja alkalmából a Polgári Védelem szervezése, fejlesztése és a feladatok végrehajtása területén 13 éven át végzett kiemelkedő tevékenységük elismeréséül Ács Ferencné (Postavezérgazgatóság), Arnold György (Lágymányos Távf. Üzem), Bezi Róza (Debreceni Postaigazgatóság), Farkas István (Központi Távf. Hivatal), Gál István (Központi Javítóüzem), Hajós István (Központi Járámtelep), Hernitz Ferenc (Soproni Postaigazgatóság), dr. Horváth Gyula (Pécsi Postaigazgatóság), Horváth Lajos (Távfeszítő Igazgatóság), Jókai Károly (Bp. 72. sz. postahivatal), Kelemen János (Lipót Távfeszítő Üzem), Miskolci József (Központi Javítóüzem), Lesoncz Sándor (Szegedi Postaigazgatóság), Mátrai Imre (Központi Járámtelep) és dr. Szilágyi István (KPM titkárság) szaktársak

a „HONVEDELMI ERDEMRÉ” kormánykitüntést 15 éves szolgálatért,

Albert Béla (Bp. 62. sz. postahivatal), Csahuk Sándor (Bp. 70. sz. postahivatal), Ditrői Gyula (Győr 1. sz. postahivatal), Gulyás József (Központi Járámtelep), Grendorf Vera (Debreceni Postaigazgatóság), Jávorak István (Szegedi Postaigazgatóság), Kereskéméti József (Helyközi Távfeszítő Igazgatóság), dr. Kiss Zoltán (Debreceni Postaigazgatóság), Kopp Miklós (Központi Javítóüzem), Lesoncz Sándor (Szegedi Postaigazgatóság), Mátrai Imre (Központi Járámtelep) és dr. Szilágyi István (KPM titkárság) szaktársak

a „HONVEDELMI ERDEMRÉ” kormánykitüntést 10 éves szolgálatukért kapták meg.

A kitüntetések Horn Dezső, a közlekedés- és postaügyi miniszter első helyettese, a Posta vezérgazdája adta át.

A HEGYI KÉZBESÍTŐ

Megtalálhatja-e élete egyetlen, a magabiztosságot az a javakörű férfi, aki — „hetvenöt százalékos hadirokkant”? Alci úgy érzi, hogy ezután a kenyérkereset, s az élet „huszonöt százalékhöz” van csak joga és lehetősége?

Fiatalember volt még Birkás Sándor, amikor a frontra vittek. Először 1942-ben sebesült meg. Az orvosok úgyszólván a halálból hozták vissza — és a parancsnokok egy év múlva ismét a frontra küldték. 1943-ban érte a második sebesülés, amely — sokáig úgy tűnt, — megpecsételte sorsát...

A kézfogás...

Nehezen emeli a jobb alsó karját; s merev ujjával nem tudja viszonzni kézszorításomat, csak nyugodt, nyílt és derűs tekintetével.

Mondják: mikor egy évtizeddel ezelőtt, 1957-ben idekerült, nem volt ilyen nyílt, derűs a tekintete és feloldódott közvetlen a beszédmodora. Zárkózott volt, szűkszavú.

A hivatal már csöndes: vége a forgalmas munkaidőnek, a szolgálatnak. Jól esik a cigarettát, a pihenőt beszélgetés, a kényelmes karosszék.

— Mekkora a körzete? — Tizenkét kilométer... A Külső-bá nyatelepeig... Sajómercséig...

Csak ennyit mond. Elénk rajzolódik az egyesített külterületi kézbesítő munkájának térképe: nagyon nehéz terep ez a 12 kilométer; hegyes-völgyes; néhol olyan meredek az út, hogy a kerékpárt kilométereken át tolni kell.

— Ez szélsőséges éghajlatú, szeles táj a Sajó völgye. Nyáron tikkesztő a hőség; tavasszal, ősszel mély, tapadó a sár; télen hóihar és „rekord-fagy”: a Meteorológiai Intézet statisztikája szerint is ez az ország leghidegebb pontja. Birkás szlovénzkői születésű, a háború után az ő helységük javarészt áttelepítették a Dunántúlra. Volt hivatal-szolga, gépre „felügyelő”; sehol nem érezte megbecsült, teljes értékű embernek magát. Sok viszontagság után végül a sors idevezette Putnokra a postahivatalba.

A falu bizalmában

Ott a postások gondoskodása vette körül. „Mi az, hogy 75 százalékos hadirokkant”? — mondták neki, — hiszen a gyors reggeli küldemény-szortírozáson kívül, melyben jobb keze nem tudja követni a többiek iramát, minden másban versenyre kel velük. A

hivatalvezető és a postások úgy intézték hát, hogy ezt a munkát egymásközt elosztották Birkás helyett, aki viszont szintén nem télen addig sem. Segít a három részre osztott, hét kilométeres utcasoron az expressz küldemények kézbesítésében.

— A jelenlegi kis létszám mellett, — mondja a hivatalvezető, — nem is tudnánk olyan

a lap előfizetésében is, (a januári árrendezés után nála nem volt lemorzsolódás), csak úgy, mint a lottó-tótóban. 140 napilapot, 200 hetilapot hord ki, háromszáz szelvényt ad el hetente; ehhez jön a 150 rádió és 60 tv előfizetés. Fizetése így alakul: 1270 forint alap-hoz 400—450 forint jön az újságok és 200—250 forint a szelvények után.



A rajzokat készítette: Lakos Lajos

gyorsan ellátni az expressz kézbesítést, mint így. Kevés hivatal mondhatja el, hogy órával a megérkezés után, reggel fél 9-ig kézbesítünk minden expressz küldeményt.

... Aztán, hogy az anyagot a többiek összeállították, — neki az útnak!...

— Az ember ezen a tájon, — mondja a „hegyi postás” — nemcsak postása a helybelieknek, hanem afféle minden bízalmasa is. Öreg bácsik, nének, akik a zárt, elmaradott faluban nem tanultak meg írni, olvasni, vagy ha utóbb tanultak is némelyest, nehezen megy nekik — felolvas-tatják a leveleket vele, sőt még a választ is nekem „diktál-ják”. Fiatalabbaknál is gyakran segítem kiöltöni az adó-csekket, utalványokat. Az-tan ilyesmik: „Ugyan már Sándor bácsi, hozzon ki nekem holnap 3 deka élesztőt”. Vagy: „Ha átmege a bányatelepre, lelkem, vigye már át a me-nyemnek ezt a csomag friss túrót”. Meg: „Itt van ez a két recept. Ha nem terhelem, váltsa ki a patikában...”

... Azt viszont a hivatalve-zető mondja: a falusiak bizal-mának „legtárgyibb mércéje”, hogy 50—60 ezer forint a hely-beliek takarékbetét átlaga Bir-kás körzetében. A falusiak, akik sokszor még rokonok előtt is hallgatnak arról, mennyit és mikor raknak takarékbá — Birkás előtt ezt sem titkolják. Hallgatnak rá

Saját kis háza van már, szoba-konyha, kertet, állat. Jó egészségnek örvend. A szakszervezet gondot visel rá, keze, karja folyamatosan kapja a kúrát, szabadsága idején Hévízen és Szoboszlón gyógy-küszik. A szeretet és bizalom miatt hívják „Sándor bácsi-nak”, hiszen még csak ötven éves. Igaz, negyven évi varga-betű után került ide a sa-jó-völgyi postásrészbe.

(kártya)

Brigádoknak

Burán Károly füzete a „Szocialista brigádok” kiadvány-tá-ra” sorozatban jelent meg. A szocialista brigádvezetők országos tanácskozásának előke-születében a téma igen idő-szerű. Korszerűen dolgozni a fejlett technika alkalmazása nélkül régi módszerekkel lehe-tetlen, ugyanakkor a munka-körülményeket is javítani kell. Az új műszaki ismeretek el-sajátítása, terjesztése a bri-gádmozgálat keretében szin-ten nélkülözhetetlen. Minde-nkelőtt a szakmai önképzés helyi lehetőségeit kell kihasz-nálni, szervezeten tanul-mányozni a szakirodalmat. Taná-csolkjuk: a brigádok kollektívák tanulmányozzák a kis füzetet, saját munkaterületeikre alkalmazva vitassák meg, alakítsák ki munkájuk távlatait.

Közvéleménykutatás a 4-esben

Mi a véleménye a szakszervezeti bizottság munkájáról?

A kérdésre a 4-es Postahivatal felvételi osztályán keresek választ. Budapest legfor-galmasabb — a köztudatban „főposta” néven szereplő — hivatalában.

Felvilágosítást először a Felvilágosítás feliratú ablaknál kérek. Sajnos, nem sok siker-rel. Dr. Nováki Gyula nem ér rá az újságíró kérdéseire felelni. Hivatalból nem ér rá. Elő-ször két kis iskoláslányunk magyarázza el, hogy száz, il-letve ötven évvel ezelőtt mi-lyen postahivatal működött a mai V. kerületben. Azután va-lamelyik ablakhoz kell szalad-nia, ahol a tisztviselő nem tud szót érteni a külföldi „ügyféllel”. Visszajövet már-már úgy látszik, én is megka-pom a szükséges felvilágosítást. Ekkor azonban egy idő-sőbb asszony lép oda. „Tessék szíves lenni kiöltöteni helyet-tem ezt a csekket, mert ott-hon hagytam a szemüvegemet.” Ez is megvolt, amikor megszólalt a telefon. Postai díjszabá-sokról ad végeláthatatlan tájé-koztatást a drót túlsó végén érdeklődőnek.

Feladom a küldelmet. Egy ablakkal odébb lépek. Itt már valamivel több szerencsém van. Madár Rozália, aki 27 éve emögött az ablak mögött ül, szívesen válaszol a kétpernyi szünetben.

Én csak jót mondhatok...

— Én csak jót mondhatok a szakszervezetről. Mindig azt tapasztalom, hogy segítenek. Nekem is, másnak is. Még olyan aprósággal is hozzájuk fordultam — ami egyébként igazán nem szakszervezeti ügy —, hogy elromlott a lakászáram. Ebben is közremű-ködtek. Amikor segélyre volt szükségem, azt is kaptam. Én most már nem sokára nyugdíj-ba megyek, de ha egészségem engedi, szeretnék tovább dol-gozni. Biztos vagyok benne, hogy ebben sem hagynak cser-ben.

Koncz Györgyné, a felvételi osztály helyettes vezetője az ablak mögé invitál. (Különös dolog innen belülről szemlélni a postahivatal életét!)

— Lehet, hogy mi szeren-csések vagyunk? — kezdi —, de valóban mindenben építke-tünk a szakszervezetünk-re. Nemrégiben volt például egy kis zűrzavar a speciálisan a béremelés miatt. A feszültsé-get a szakszervezeti bizottság közreműködésével szüntették meg.

— Most például úgy tudom — folytatja —, hogy a felvétel dolgozóinak munkaruhája ügyében járadszolgát. Szeret-nék, ha mindenkinek egyfor-ma csinos nyelvköpenye len-ne. Olyan, mint amit a vásári,

illetve szállodai kirendeltsé-gek dolgozói kapnak. Bizonyá-ra sikerül, mert a taggyűlésen már bejelentették.

Gondunk is van

— Van azonban gondunk is. Elsősorban a kisgyerekes anyáknak. Eddig az épületben működött — egyelőre működik is — a bölcsőde és az óvoda. De éppen a Posta Dolgozó-ban olvastam, hogy új, eszmé-nyi helyet kap a gyermekin-tézmény, a Gorkij fasorban. Aláírom készséggel, hogy ez általában eszményi. De konkr-etán nekem és azoknak, akik-nek ez naponta egyórát uta-zást jelent, kevés vigasz. Va-lami jó megoldást, segítséget várunk a szakszervezettől...

A táviratkézbesítők világa más, mint a felvételek. A munkaruhánál például nem a csinoság, hanem a célszerű-ség a fő szempont.

— Tudomásom szerint a szakszervezet javaslatot tett a munka és a védőruha kihor-dási idejének csökkentésére — tájékoztat Bajkó Ferencné szelvényvezető. — A táviratkézbe-sítők pufajka nadrágja helyett szaknadrágot akar rendszere-síteni, mert ez nem ázik át.

— Negy családos ember va-gyok, képzhetem, mennyi a gondom, de sosem érzem ma-gam egyedül — vélekedik Mi-nori István, a táviratkézbesít-ők brigádvezetője. — Igaz, hogy általában teljesíthető ki-vánságaim vannak. De azért hálás vagyok, amikor a gyere-kemet elviszik nyaralni, örü-lök, hogy a munkám elismeré-sésképpen maximális munka-körü bért kapok. És tudom, hogy a megbecsülésben osztá-lyvezetőmnek és a szakszer-vezeti bizottságnak is része van.

A 136 táviratkézbesítő közül 116 tizenhat, illetve tizennyolc éves. Szinte kivétel nélkül szakszervezeti tagok.

A fiatalok a kirándulásnak örülnek

— A fiatalok elsősorban an-nak örülnek, amikor a szakszervezet kirándulást szervez — mondja Rausch Ferenc mo-toros kézbesítő. — Nekem még eddig nemigen volt olyan ügyem, amiben segíteni kel-lött volna. Üdülni nem szere-tek egyedül menni, eddig nem is kértem beutalót. Jövőre pe-dig, ha megőszülök, biztosan kapok.

Erdélyi Rezsőné irodai tiszt-viselő aggódva fejtegeti, hogy már itt a fűtési szezon és a postahivatalban még csak most hegesztik a radiátorokat.

— Azt hiszem, helyes lenne, ha a szakszervezet venné kezé-be a dolgot. Lenne egy útjári javaslatom: a fürdőhelyiséget

váltsák ketté és akkor meg-lehet szüntetni a jelenlegi idő-beosztást, hogy a férfiak és a nők csak felváltva használhat-ják a fürdőt.

Eszes István, a szakszerve-zeti bizottság helyettes titká-ra örül az általam tolmácsol-t elismerésnek. Szemlématást felkészülten érik a szóvá tett tennivalók is. Nyilvánvaló, hogy nem most hallja először a bölcsőde gondot, a fűtési problémát és a többi sem.

— A gyermekintézmények átszervezésével kapcsolatban kötelezőnként segítséget adni az ebből adódó nehézségeket enyhítéséhez. Biztos vagyok benne, hogy a kisgyerekek közlekedésének megkönnyíté-séhez kocsit ad a Posta. Ab-ban viszont nem vagyok biz-tos, hogy a közlekedésből adó-dó kiesés ezáltal teljesen meg-is szűnik, hiszen a kocsi sem tud másodpernyi pontossá-gal mindenholva odaérni. Min-denestre megkeressük a lehe-tő legjobb megoldást. A fű-tést, természetesen, sürgetjük, sürgettük már eddig is.

A jó munka egyik tartópillére

A postahivatalban naponta körülbelül 40 millió forint készpénzt számolnak el hiba nélkül, már ez is minden el-ismerést megérdemel. A jó munkának egyik tartópillére a szakszervezeti bizottság.

Lukács Mária

FELHÍVÁS!

Elnökségünk elhatá-rozta, hogy az 1918-as polgári demokratikus forradalom, a Kommu-nisták Magyarországi Pártja megalakulása és a Magyar Tanácskötár-ság kiáltása 50. év-fordulóját méltóan meg-ünnepli. Ezzel kapcsolat-ban felhívással fordul a postás dolgozókhoz.

Széles körű, az egész tagságot és a nyugdíja-sokat is átfogó mozgal-mat indítunk az 50 év előtti forradalmi mozgal-mak postalai vonatkozásainak, tárgyi emlékei-nek felkutatására. Ezért kérjük mindazokat, akiknek ilyen vonatkozású emlékeik, tárgyi dokumentumaik (újság, fénykép, röplap, levél, úgyirat stb.) vannak bir-tokukban, értesítsék szakszervezetünk szer-vezési és káderosztályát. (Budapest XIV., Cházár András u. 13.)

Létszámhiány mellett birkóznak a feladatokkal

A Posta Gépi Adatfeldolgozó Üzem szakszervezeti bizottsága az üzem vezeté-sével együtt minde-nkelőtt az állandó munkaerő-problémával, vala-mint az ezzel szorosan össze-függő bérhelyzet javításával küzd. Varjassy Béla, a szakszervezeti bizottság titkára a munkaerő-problémákat a kö-vetkezőkben foglalja össze: Ez év augusztusától is tovább rom-lott a munkaerőhelyzet. Né-hány adat ezzel kapcsolatban: július 31-ig szülés miatt 25-en távoztak el; négy dolgozót nyugdíjaztak; ugyancsak 4 dolgozót áthelyeztek; egy dolgo-zónak lejárt a szerződése. Vi-déki lakóhelyükön hárman helyezkedtek el; más munkahe-lyen kapott magasabb bért 16-an léptek ki; 4-en egész-ség-ügyi okokból távoztak; az üzem egy dolgozóinak felmon-dott; tartósan beteg egy dolgo-zó és ugyancsak 1 dolgozójuk katonai szolgálatra vonult be. Mindent összevetve tehát: jú-lius 31-ig összesen 60-an vál-tak ki a munkából.

A Posta Gépi Adatfeldolgozó Üzem munkaerő-problémái ab-ból is adódnak, hogy a dolgo-zók 81,8 százaléka nő. A gépes feldolgozó (adréma, lyukkárt-ya) és az utalványelőkészítő és szóró részlegekben csaknem kizárólag csupa fiatal, zömmel férjes asszony dolgozik. E

munkaterületekről szülés miatt, illetve a gyermekgond-zási segély igénybevétele kö-vetkeztében a tavalyról való áthúzóddással együtt 40-en van-nak távol.

Nagy az elszívó erő

A szüléssel kapcsolatos fluk-tuáció és létszámhiány mellett, még tovább nőtt a felmondások száma. Az itt folyó munka szinte szakadatlan tanulást igényel. A technika gyors üte-mű fejlődése mellett az isme-retek mintegy 5—6 év alatt elavulnak. A nagy követel-mények ellenére az üzem dol-gozóinak havi átlagbére (1967), a postások 1775 forintos havi átlagbérével szemben, a leg-utóbbi statisztikai adat szerint: 1610 forint. Még nagyobb az el-maradás más területekhez vi-szonyítva. A kilépők általában 200—300 forinttal magasabb bért kapnak képzettségük és gyakorlatuk alapján más mun-katerületeken, s hozzá még kedvezőbb feltételek mellett

is dolgoznak. Például: váltott műszak helyett egy műszak-ban. 44 órák munkahetét, vala-mint szabad szombatot biztosítanak a számukra, továbbá az alapbérén felül különböző ci-men magasabb jutalmakat is kapnak.

Mielőbbi rendezést

A jelenlegi 19 fő létszám-hiány rendkívül nagy nehézsé-geket okoz az üzemnek. A fel-adatok ugyanis mindinkább tornyosulnak: emelkedik az utalványok darabszáma, a rá-dió- és televízióelőfizetők szá-ma és az üzem előtt komoly fej-lesztési feladatok is állnak jelenleg. A munkaerő-problé-mából következik annak a ve-sztélye, hogy nem tudják ha-táridőre kiküldeni a rádió- és televíziónyugtákat, összeállítani az utalványforgalmi mér-lekeket. A létszámhiány követ-kezményeként, mint a szakszervezeti bizottság jelzi, pél-dául a rádió- és televíziódíj-nyilvántartó osztályon a leg-

elemibb munkafeltételeket (például a fűtést) sem tudják biztosítani.

A szakszervezeti bizottság az üzem zavartalan munkájának biztosítására és a dolgozók ér-dekeinek szolgálatában határo-zottan támogatja a vezetés ké-rését, hogy a megfelelő szak-emberek megtartása és az utánpótlás biztosítása érdeké-ben mielőbb rendezzék a Gépi Adatfeldolgozó Üzem beralap-ját.

Kezdeményezően a dolgozók érdekében

A szakszervezeti bizottság a nagy követelmények elé állí-tott dolgozók érdekében, lehe-tőségeihez mérten mindent megtesz, az első felében is sokkal több dolgozó számára biztosítottak üdülést, mint ko-rábban. A családtagokkal együtt 56 fő számára biztosí-tottak üdülési lehetőséget. Az őszi és téli időszakban több dolgozójuk számára szereznek beutalást.

A szakszervezeti bizottság kezdeményezően és felelősség-gel kiáll a dolgozók mellett, ha az üzem valamelyik vezetője a dolgozók érdekeivel ellentéte-sen intézkedik. Legutóbb pél-dául az egyik osztály vezetője az egyik dolgozót felkérte: be-osztása mellett vállalja el a rovatolással összefüggő külön munkákat is. (Ezt addig más személy látta el.) A dolgozó joggal elvárta, hogy megkapja az ígért munkakörü bértöbble-tet. Nem kapta! A május-jú-niusi prémiuma is csupán a régi átlagának felelt meg. A szakszervezeti bizottság hatá-rozottan fellépett, s felkérte az igazgatóhelyettest az ügy ki-vizsgálására.

A szakszervezeti bizottság munkáját dicséri a szocialista versenyben elért jelentős ered-mények is. Az üzem dolgozó-i-nak mintegy 84,1 százaléka részt vesz a brigádversenyben. A Rádió és Televízió Díjnyil-vántartó Osztály negyedszer, a Feldolgozó Osztály másodszor

vívta ki a Szocialista munka osztálya címet. A Szocialista brigád cím elnyeréséért indult 15 brigád közül 12 sikeresen teljesítette a feltételeket.

Fokozódnak a követelmények

A Posta Gépi Adatfeldolgozó Üzem a közeljövőben várja az elektronikus adatfeldolgozó és számítógépet. E gép munkába állítása nemcsak az üzem szá-mára, hanem az egész Posta életében döntő jelentőségű. A felkészülés úgyszólván az üzem minden dolgozóját érinti. Az elektronikaival foglalkozó szak-emberek többsége az üzem be-gyakorlott, régebbi dolgozói közül kerül ki. A gép beállítá-sa nagy mozgást indít el az üzemben. A szervezőkké, pro-gramozókká, gépkezelőkké ki-választottak helyébe más mun-kakörökből lépnek dolgozók, akiknek helyére ismét mások kerülnek. Az üzem dolgozói nemcsak a postai szakképesíté-seket szerzik meg, hanem el kell végezniük az I—II-es, esetleg III-as gépkezelői tanfo-lyamokat. Nélkülözhetetlen so-kak számára a programozói képzettség megszerzése.

A szakszervezeti bizottság segíti az üzem vezetését és a dolgozókat a nagy jelentőségű célok megvalósításában.

V. I.

Közös ügyünk a munkavédelem

Az új mechanizmus kibontakozásával a szakszervezetek hatásköre, társadalmi súlya és felelőssége növekszik. Igényesebb és eredményesebb szakszervezeti munkát vár a szakszervezet tagsága, ezt követeli a társadalmi cél — a szocializmus teljes felépítése is. Egyformán vonatkozik ez a szervező-nevelő és a szoros

vett érdekvédelmi tevékenységre is. A szakszervezetek XXI. és szakszervezetünk VIII. kongresszusa határozataiban ez egyértelműen meghatározott követelmény. Megvalósítása célratoró és következetes munkát igényel. Egyes időszakokban kisebb vagy nagyobb eredménynek lehetünk elégedett vagy kevésbé elégedett részesei. Így van ez a munkavédelem területén is.

Nincs miért szégyenkeznünk

A fokozottabb gondoskodást a postásokról, a törekvést megfelelő munkakörülmények kialakítására, a munkabérek és balesetek csökkentését tapasztalhattuk az utóbbi években. A II. és a III. ötéves tervben is több olyan jelentős létesítmény, beruházás készült el, amelyek csökkentették, egyes helyeken megszüntették a zsúfoltságot, s a korszerű követelményeknek megfelelő egészséges munkahelyet biztosítanak. Egy sor intézkedés csökkentette a balesetek számát.

Javultak a munkakörülmények az új postaépületekben, távbeszélő központokban, a rádió- és televízióadókban, vagy a távíró területén dolgozóknak a korszerű hálózat ki-

fejlesztése során. Az év elején beszerzett 30 db mozgópostakocsi kellemesebbé, jobbak teszi a mozgópostások munkakörülményeit. Nemso-kára átadásra kerül a 100-as Posta épületkomplexuma, amelyben az első budapesti felhevő és kézbesítő hivatal elhelyezését kívül még számos, a munkakörülményekkel és egyéb szociális gondjainkkal kapcsolatos probléma oldódik meg. A kispostaházak építése és korszerűsítése a II. ötéves terv időszakától meggyorsult. Évenként 70–90 kis postahivatalban kerültek a dolgozók kedvezőbb körülmények közé. Korszerű fűtéssel, világítással ellátott hírlapárus pavilonok védik az ott dolgozók egészségét.

Gépesítés az emberért

1963 óta jelentős a kigépesítés a forgalom területén. Több mint 400 új gép segíti a nagy szellemi igénybevételt jelentő forgalmi munkát. A kézbesítők munkáját könnyítik a levélszállítók. A külön hírlapkézbesítők beállításával csökkent az egyesített kézbesítők megterhelése. Budapest és a nagyobb vidéki pá-

lyaúdvári postahivataloknál lényegében megszűnt a kézikocsi használata: elektromos meghajtású targoncákkal vonatnak. Jelentős a kábelépítési munkák gépesítése. Különböző földmegmunkáló gépek üzemeltetésével termelékenyebb és könnyebb a munka. Bővült a járműpark is: gyorsabb és könnyebb a munka. A szak-

szervezet kezdeményezésére a munkások szállítására tehergépkocsikat utasfűlkéssé alakítottak át. A rakodás könnyítésére az igazgatóságok különböző darukat szereztek be.

Jelentős összefogást fordított a Posta e célokra. A III. ötéves tervben — a korábbihoz viszonyítva — lényegesen nagyobb felhasználást tervezett. Több mint 50 millió került szociális, kulturális és munkavédelmi célokra. Az építkezéseknél nagy volt a lemaradás. A VIII. kongresszuson bírálatot kapott a Posta, mert nem volt kielégítő a munkások előkészítettsége, az építkezések készültégi foka.

A szakszervezet időben bíralt

A központi vezetőség májusi ülésének — az élet- és munkakörülmények javításával kapcsolatos — határozata és az együttműködési szerződés intézkedik e kérdésben. A szakszervezeti szervek ellenőrzik, hogy a tervben szereplő vagy azon felül jelentkező, jogosnak tartott és realizálható igényeket kielégítsék, a munkakörülmények javítása, a munkahelyek egészségesebbé, kulturáltabbá és kellemesebbé tétele a Postának is érdeke. Erről a szakmai vezetők kötelesek gondoskodni.

A fejlődés ellenére a helyzet nem kielégítő; az ütem gyorsítása szükséges. Ezt szolgálja a III. ötéves terv előirányzatai is. Még azután is maradnak olyan jogos igények, amelyeket ha később is, de ki kell elégíteni.

A többszörösére növekvő feladat elvégzésére biztosított létszámnövelés és a műszaki bázis szélesítése — amely a régi technika alapján ment végbe — növelte a zsúfoltságot, s a szűkre szabott keretek a jogos igények kielégítésére nem adtak lehetőséget.

Elégedettségre nincs még okunk

Mindezeket joggal tette szóvá a VIII. kongresszus, amely néhány fontos feladattal határozott meg a munkakörülmények javítására. Többek között a Budapest 70. és 78. sz. postahivataloknál folyó munkák meggyorsítását, a Posta Központi Hírlapiroda Expedíciójának megépítését, a Városház utcai és a Horváth Mihály téri postaszervek zsúfoltságának megszüntetését, az ott dolgozók — többségükben nők, családanyák — munkakörülményeinek, szociális üzemegészségügyi kultúrái ellátottságának javítását.

A kispostaházak helyzetének felforrósítása a gyorsabb fejlesztést indokolja. Még jelenleg is 700 kispostahivatal korszerűtlen, szűk és zsúfolt, ezek közül 40 egészségre ártalmas és több életveszélyes. A kongresszus javasolta: a III. ötéves tervben a Posta biztosítsa mintegy 200 kispostaház megépítését.

Bár az eddigi forgalomgépesítés elismerésre méltó, de a nehéz fizikai és szellemi munkák tervszerű gépesítését tovább kell növelni. A postafor-galomnál szükséges a szállítás, rakodás és belső anyagmozgatás gépesítése is. E vonatkozásban — a többi szocialista országhoz viszonyítva — talán a legkevésbé fejlettségű. A légvezeték hálózat építésénél, karbantartásánál is hasonló intézkedések szükségesek.

További feladat: a munkahelyek szellőztetésének javítása, a porátalomp, a zajártalom megszüntetése, a munkahelyek korszerű világítása. Nem kielégítő még a munkások szállítása sem. Gyorsabb ütemben alakítsák át a munkások kulturált és biztonságosabb szállítását szolgáló gépkocsikat.

Bíró B. József

(Folytatjuk)

„Nem hivataloskodni!...”

1

Köröskörül hegyek; egyre magasabbak. Erdők, már őszi színekben. Kényelmes öregür-ként pőfékelgető szárnyvasút. Kristályos levegő és csend.

A látogatót könnyen megtéveszti Putnok külső képe, nyugalmasnak, falusiasan békésnek tűnik itt az élet.

A helység szívében a posta, az életnek ez az érzékeny szeizmográfja, merőben mást látnak. Lúktat a forgalom az ablakoknál és a központban a telefonkezelőknél villámgyorsan kell dolgozniuk. Sűrűn követik egymást a hívások, kapcsolások.

Putnok postahivatala elnyerte a Szocialista Munka Hivatala és a Kiváló Hivatal címet.

2

Ha az ember elbeszélget a felvevőkkel, telefonosokkal, a hivatalvezetővel, Bagi Mátéval, megérti, miért, s miként került a szocialista munkaver-seny élére ez a hivatal?

— „Férfi-lovagiaság” és „kollektivitás” elfoglaltsága nélkül is, először azt kell hangsúlyoznom: a főérdem a nőké — mondja mosolyogva Bagi Máté. — A hivatalban huszonnyolc dolgozóból huszonegy nő...

...Mikor kezdődött? Amikor a hivatalban olvasgatni kezdtek a „Nagy idők tanúi emlékeznék” című kötetet, az 1919-es forradalomról. A telefonkezelő nőknek volt már brigádjuk, de még nem mer-tek versenybe szállni a „szocialista brigád” címért. Együtt kezdték olvasgatni-megvitatni Mehringer Rezsőné: „A telefonkezelőknél a forradalom-ban” című visszaemlékezését. Valamennyiükre igen mély hatást tett. A brigád felvette Mehringer Rezsőné nevét és három másik brigáddal, a Forgalmi-brigáddal, a Jubileumi kézbesítő és a Kongresszusi hírlapterjesztő brigáddal összefogva, megindult a szocialista verseny, amely az említett szép eredménnyel zárult 1967-ben.

3

Milyen célokat tűztek maguk elé az idén és hol tartanak? Csatlakoztak a Szocialista Hivatal cím elnyeréséért folytatott munkaversenyhez: vállalták, hogy az „Elenjáró Hivatal” szinten dolgoznak; hogy a harmas jelszót (szocialista módon élni, dolgozni, tanulni) megtartják közösségi és magánéletükben egyaránt; a meglevő három szocialista brigád segíti a negyedik megalakulását és munkáját; az adott időszakban a hivatal minősítése „4-es” lesz...

— S mondjuk is ki itt, e főbb céloknál — hangsúlyozza Bagi Máté —, hogy most, az utolsó negyedév elején vissza-tekinthetünk a dolgozók fejlődésére: eddig teljesítették. Megalakult és kitűnően dolgozik a negyedik brigád is. A minősítés óta — tavaly ugyan is már elértük a 4-es minősítést — az idei ellenőrzések során, semmi olyan elmarasztalás nem történt, amely alacsonyabb minősítést vonna maga után. A terveket maradéktalanul teljesítették, illetve túlteljesítették. Számok?

A múlt évi 822 554 forint bázis 914 700 forintra emelkedett, tehát 111 százalékkal. A hírlap-terjesztésből eredő bevétel 321 388 forintról 406 542 forintra nőtt, vagyis 127 százalékkal. Helyes munkaszerve-zéssel, a szükséges és a tényleges létszámnak minden eddiginél kedvezőbb arányt biztosították. Azt is ki kell emelni, hogy az eltelt háromnegyed évben egyetlen indokolt panasz sem volt a felek részéről.

A hivatali dolgozók és a felek rugalmas és figyelmes viszonyára jellemző például a Mehringer Rezsőné brigád ügybuzgósága: tudják, hogy a szénbányáknak, vagy a mély-fúrónak melyek azok a vonalai, amelyekben ha hívd tör-ténik, akkor az valami nagyon sürgős dolgot jelez (vagon kell a szénnek, sürgős anyagszállítás stb.), s ezeket gyorsan és soron kívül kapcsolják. Az

ipari üzemekkel ugyanúgy ki-alakították a szoros, személyes kapcsolatot, mint például a putnoki Mezőgazdasági Főis-kolával. A dolgozók azt az el-vet vallják: „Csak nem hiva-taloskodni!” A bürokratikus, formális munkát elvetették; az udvariasság dolgában pedig egymásra vigyáznak. Nincs az ablaknál vita; ha bármilyen probléma merül fel, azonnal be-kalauzolják a hivatalvezető szobájába a felet és ott tár-gyalhatják meg ügyét.

4

A földszinti postaépületben a hivatalvezető szobájának ab-laka a kertés udvarra nyílik: azon túl a szolgálati lakásra, illetve házra. Este hat óra kö-rül a kis Csilla be is szalad a szobába, ahol még javában be-szélgetünk; már nagyon várja édesapját, akit bizony le-foglaltunk. Ez a családias han-gulat az egész putnoki postás-kollektíva életét is tükrözi. Sürgős családi ügye van vala-melyik szaktársnőnek, vagy szülői értekezletre kell men-

nie? — magától értetődően helyettesítik társnői; éppen úgy a magányos szaktársnő-nek segítenek szemet, fát hor-dani a kézbesítők; ugyanúgy gondoskodnak a posta nyug-díjsairól, vagy a betegekről. Vidám hangulatot árasztó fényképek sokasága őrzi a kö-zös kirándulások emlékeit; aminthogy a névnapokat, es-küvőt, névadóünnepségeket mind együtt tartják.

Természetes tehát, hogy a tanulásban, a szakmai tovább-fejlesztésben is ott állnak egy-más mellett: izennyalan vé-gzetek az idén eredményesen politikai iskolát; az időseb-bek, a gyakorlottabbak segítik a fiatalokat, kezdőket, a TGX tanfolyamon ugyanúgy, mint a technikumban. Jellemző pé-ldául, hogy az egyik lány, aki 2-es érettségit tett a szakközé-piskolában, jó közpepessé-l végzett a Szakma Ifjú Meste-re versenyben. Mert egymás-közt is az az elvük és gyakor-latuk, mint a felekkel: „csak nem hivataloskodni”; együtt dolgoznak.

(k. gy.)

Korszerűsödő távközlés — jobb munkakörülmények

A közelmúltban magasszín-tű szakmai bemutatót tartot-tak a Győr—Budapest koaxi-ális kábelvonal építésének tér-ségében. A munkálatok már-ciusban elkezdődtek, de ma már a szükséges kábelek nagy része föld alá került.

A bemutatón megjelent Horn Dező, a közlekedés- és postaügyi miniszter első helyettese, a Posta vezérigazga-tója, Besenyi Miklós, a Pos-tások Szakszervezete főtitká-ra is. A kalauzi tisztet Csáki László, a Kábelüzem igazgatója töltötte be. Az érintett pos-taszervek vezetői is képvisel-tették magukat.

Az első állomás Kócs község határa. Ötletes masinával — 20 tonna erőlköftésre képes hidraulikus berendezéssel — lyukat sajtoltak az úttest alá-ti talajba. Acélsövet vezettek keresztül a lyukon, amelybe aztán a francia gyártmányú ko-axiális kábel került. Bemutat-ták a gépi árokást és kábel-fektetést is. A Franciaország-ban járt szakemberek látottak alapján ügyes kábelszállító gépkocsit szerkesztettek, amely egyben a kábelt a meg-ásozt keskeny árokba fekteti. Gépvel végzik az árokbeteme-tést is.

Egy teljesen automatizált,

földbe süllyesztett távtáplált erőforrás berendezést is bemu-tattak, később pedig két szak-munkás bemutatta a vendé-geknek a koaxiális kábel egye-nes kótését. Az ötvösnék is be-csületesre válik, amit a Posta szerelői végeznek. A kábel központi erét ezüsttel for-rasztják össze, az erre a célra Franciaországból érkezett au-tomata forrasztó fogóval.

— E távkábel úgynevezett „kis koaxiális” típusú. A Bu-dapest—Győr közötti vonalon négy koaxiális csövet tartal-maz a kábel, 4 kilométeren-ként felügyelet nélküli erősít-őtkkel. Csópáronként 960 ösz-szekötött és létesítésére alkal-mas. Két kilométerenként al-kalmazott erősítésekkel, az összekötések számát 2700-ra lehet növelni — tájékoztat Dedek Lajos, a Kábelüzem fő-mérnöke.

Bemutatták a résztvevőknek a Magyar Posta távközlés-fejlesztési programjának leg-jelentősebb létesítményét. Ami még nagyon figyelemre méltó: a fizikai munkát szinte min-denütt gépekkel helyettesítet-ték. Tehát: a távbeszélő-szo-lgálat korszerűsödése mellett a postások munkakörülményei is javulnak.

(bércecs)

Mi a kollektív szerződés?

Január 1-én életbelépett az új Munka Törvénykönyve szá-mos munkaviszonyt érintő kérdés részletes szabályozását vállalati hatáskörbe utal, s felhatalmazást ad arra is, hogy egyes kérdéseket a gaz-dasági szervek a központi fő-szabálytól eltérően rendezze-nek.

Csak úgy juthat érvényre a nagyobb vállalati önállóság munkajogi vonatkozásban is.

Kísérletképpen egy idei idő-tartamra kötötték a kollektív

szerződéseket a Postán is. Ez-idő alatt kitént, hogy a ten-dencia jó, és a legközelebbi kollektív szerződést már két évre kötjük. (Ugyanez vonatkozik a kollektív szerződés függelékére is).

Dr. Nagy László: A kollek-tív szerződés a gyakorlatban című könyve (Táncsics) tartal-mazza a legfontosabb jogsa-bályokat, valamint a munka-ügyi miniszter és a SZOT El-nökség irányelveit, az 1969/70-es évre vonatkozó kollektív szerződések megkötéséről.

Olvasóinkhoz, tisztségviselőinkhez

Szóban és írásban tanúsítják olvasóink: szeretik a Postás Dolgozót, hiszen a lap rendszeresen foglalkozik érdeklődési körüknek megfelelő témákkal. Információt kap a szervezett postásról, a szakszervezet vezető szerveinek munkájáról, döntéseiről, határozatairól, azok végrehajtásáról.

Újságunk jelenleg 20 ezer példányban jelenik meg, s az igény alapján 25 ezerre kívánjuk felelelni. E példányszám azt jelenti, hogy minden második szervezett postás kezébe kerül újságunk. A cél: a Postás Dolgozó jusson el minden postai részleg, hivatal, szakszervezeti csoport dolgozóhoz. Ehhez kérjük a szakszerveze-ti bizottságok, a bizalmiak közreműködését.

Az előfizetéseket — az évek során kialakult gyakor-latnak megfelelően — csoportosan gyűjtések egybe, az előfizetési díjjal együtt (1 évre 7.20 Ft), a nevek fel-sorolásával, s azt köldjük be szakszervezetünk központ-jába. Cím: Postások Szakszervezete, Főkönyvelőség, Budapest, XIV., Cházár András u. 13.

A bérfejlesztésről

Az új mechanizmus alapelve: az eredményesebben gazdálkodó vállalat bérben és egyéb juttatásokban az átlagosnál többet adhat a kollektívának.

A gazdasági szabályozók értelmében 1 százalékos bérfejlesztést termelési költségként számolhatunk el. Saját nyereségrészesedésünk terhére az év elején további 1 százalékos béremelést tervezünk — tájékoztat **Bayer Zoltán**, a Vezérigazgatóság Munkaügyi osztályának vezetője. — Mivel a feléves eredmények valamivel kedvezőbbek a tervezett-nél, a Vezérigazgatóság és a Postások Szakszervezete közös elhatározása alapján újabb 0,9 százalékos béremelésre nyílt lehetőségünk...

A termelési költségként elszámolható 1 százalékos átlalában a rangberek rendezésére fordították. A nyereségrészesedést terhelő 1 százalékkal ugyancsak saját belátásuk szerint rendelkeztek a postaigazgatóságok, a közép-fokú postaszervek. A további 0,9 százalékos vezérigazgatóság javaslata alapján — amely egybeesik a közép-fokú postaszervek és szakszervezeti szervek vezetőinek véleményével — a postai szolgáltatás színvonalát hátrányosan befolyásoló létszámgondok enyhítésére szánják.

— Januárban 3 millió forintot biztosítottunk a postai építőiparnak. Abból indultunk ki, hogy az utánpótlás biztosítása és a munkások megtartása itt a legnehezebb, hiszen az állami építőipar nagyon sokszor jobb munkakörülményeket és magasabb bért adhat. Áprilisban a vidéki hálózatépítő üzemek és a kábelüzemek dolgozóinak munkahelyi átalányát emeltük fel. Ennek éves kihatása 2,7 millió forint. Itt a munka mehezését igénykeztünk a korábbinál jobban honorálni, s azt, hogy az állandóan vándorló hálózatépítők csak ritkán részesülhetnek kedvezményes üzemi étkeztesben, s szálláskörülményeik is elegendő mostohák — folytatta az ügyosztály-vezető. A szakszervezet VIII. kongresszusa határozatának megfelelően a többi között az egyesített kézbesítők, a külterületi kezelők és a csomagrakodók részesültek mintegy 3,6 millió forint éves kihatású bérkorrekciójában.

— A pénzből nem kaphatott mindenki. A csomagrakodók mindegyike, az egyesített kézbesítők egyharmad része, a külterületi ke-

zelők 75 százaléka kapott átlag havi 80 forintos béremelést — kapcsolódik az eszmecserébe **Sovák Irén** bérügyi főelőadó.

— A pénz elosztásánál azt vizsgáltuk a közép-fokú postaszervekkel közösen, hogy az egyes területeken milyen a tényleges megterhelés és az utánpótlási lehetőség. Az igazgatóságokkal egyetértésben úgy láttuk, hogy a rendelkezésre álló összeget differenciáltan kell felhasználni. Ez azt is jelenti, hogy azokban a helységekből, ahol nagy az ipari üzemek elszívó hatása és a munka intenzitása is megfelelő, az átlagosnál többet adjanak — hangsúlyozta **Bayer Zoltán**.

A posta általános érdekeit szolgáló elképzelés néhol bonyodalmat okozott. Így esetenként előfordul, hogy az iparban gazdag területeken, ahol általános a munkaerőhiány, többet keresnek — mondjuk a postai kézbesítők, mint az iparban szegény városokban, községekben tevékenykedő szaktársaik, holott megterhelésük, munkájuk nagyjából azonos. Az egyik nagyváros postahivatalának vezetője nemrégiben azt is szövé tette: nem tartja szerencsésnek, hogy a kézbesítők jövedelme náluk már megközelíti, csaknem eléri a jóval nagyobb szakképzéssel rendelkező, felelősségteljesebb munkát végző tisztviselők bérét.

Elsőrendű feladat: a postai szolgáltatás színvonalának fenntartása. Ezért segíteni kell a helyzeten — állapítja meg **Bayer Zoltán**. — Október elsejétől hasonló megfontolással éves kihatásában újabb 4 millió forintos bérkorrekció végrehajtására kerül sor. A mintegy 4 000 dolgozót érintő bérkorrekcióból többek között a posta gépi adatfeldolgozó üzemében kívánjuk elfogadhatóbbá tenni a feltételeket.

A „Munkaügyi feladatok a postán a gazdaságirányítás új rendszerében” című összeállításban olvashatjuk: „Az anyagi ösztönzés feladata olyan érdekeltiségi rendszert teremteni, amely biztosítja, hogy a jövedelem arányai kifejezzék a végzett munka mennyiségét, minőségét, szakképzettségét igényét s a munka körülményeit”. A tapasztalatok szerint ezt az alapvető elvet ideál bérfejlesztésnél — a vázlatosan érintett kényszerítő körülmények hatására — csak részben sikerült a gyakorlatban érvényesíteni. **MACSÁRI KÁROLY**

A feltaláló

1940-ben, éppen most 28 éve kezdte munkáját a Postánál műszerésztanulóként. Amikor 1944-ben mint postaműszerész dolgozott, aligha gondolt arra, hogy valaha gépészmérnök lehet belőle. A felszabadulás után ugyanis, 1946-ban, 20 éves korában sikeresen felvételizett a Műszaki Egyetemen. Ot év múlva kemény, sok áldozatot követelő tanulás után szerezte meg a gépészmérnöki diplomát.



1963-ban szabadalmazták találmányát: egy feszültségkorlátozó kapcsolást dolgozott ki, amelynek felhasználásával 2 millió forintot felüli megtakarítást értek el. E jelentős találmányért kapta meg a Kiváló Feltaláló arany fokozati kitüntető címet. A találmány lényege, hogy levágja a beszédáramok magas feszültség csúcsait. Ezzel a sokcsatornás átvitel-technikai berendezéseknél el lehet érni a vonalerősítők torzításmentes üzembiztonságát. A 2 millió forintot felüli megtakarítás abban jelentkezik, hogy a korábbi kapcsolásoknál felhasznált transzformátorokhoz sokkal kevesebb importvasmagra volt szükség. Az új kapcsolást pedig már a váci Híradástechnikai Anyagok Gyára által készített hazai ferrit-vasmagok lehet megoldani. A találmányt a Telefongyár alkalmazta. A Magyar Posta is vásárolt a Telefongyártól BO-12 típusú berendezéseket, amelyek már a találmány felhasználásával készültek, s mintegy 120 pár berendezést vásárolt a Szovjetunió.

Lehoczki András a Helyközi Távközlési Igazgatóság fejlesztési osztályán dolgozik műszaki ügyintézőként. Az egykori postaműszerészből lett gépészmérnök, kiváló feltaláló, ezt mondja: „Nagyon örültem, hogy találmányomat elfogadták és szabadalmazták. Volt helye az érte kapott pénznek is. Nagy öröm számomra, hogy elnyertem az arany fokozatú Kiváló Feltaláló címet is. Mindemellett — és ezt nem alacsonyabbra, hanem igazán, őszintén mondom — nagy belső megelégedettséget keltett bennem az a tudat, hogy visszafizethettem találmányommal a tanítástomra fordított többszáz ezer forintos költséget.”

Lehoczki András érthetően foglalkoztatják az újítók problémáit. Mint mondja: a rendelet szerint az újítási díjakat annak a részesedési kategóriának a felosztható nyereségéből kell fizetni, ahonnan azt benyújtották. Nagyon sokakkal együtt ő is úgy véli, hogy ennél célszerűbb megoldást is lehetne találni. Szerinte is kategóriázás nélkül, az össznyereségből kellene fedezni az újítási díjakat. Nagyon is egyetért a Szaktanács legutóbbi ülésének állásfoglalásával: indokoltnak tartják, hogy az újításokért kifizetett díjak a kategóriákra fel nem osztott részesedési alapot terheljék. Úgy véli, hogy ennek a kérdésnek a megoldása sok zavaró körülményt, ellentétet megszüntet, nagy fellendülést ad az újítómozgalomnak.

(várkonyi)

VEZETÉSTUDOMÁNY

A tervezésnél és a vezetőképzésnél figyelembe kell venni a különböző munkahelyek külső adottságait, valamint az adott szervezeti egység mindenkor feladatait és fejlődési szakaszait is. Ezeknek az alapelveknek a szellemében folyik jelenleg a Postánál is a vezetőképzés szervezése.

A vezetők tervszerű képzésének eredménye azonban csak hosszú évek múlva jelentkezik. A tudomány és technika ma is — később még inkább — gyorsan fejlődik. Mindez nélkülözhetetlenül teszi az állandó önképzést.

Minden előrelépés első feltétele az ésszerű időbeosztás. Pszichológusok vizsgálatai mutatják: a vezető időhiánya leginkább azoknál a feladatoknál jelentkezik, amelyek legfőbb kötelességeit, jogait képezik, így a tervezésnél, a szervezésnél, az ellenőrzésnél. A jó eredményeket elérő vezetők többsége munkaidőjének több mint felét fordítja saját vezetői kötelességei teljesítésére. Ugyanakkor a gyengébb eredménnyel dolgozó kollektívák vezetői többségükben a legkülönbözőbb végrehajtói tevékenységekkel foglalkoznak. A jó időbeosztás művészete abban áll, hogy az adott helyzetben meg kell találni a helyes arányokat.

Az ésszerű időgazdálkodás megszervezéséhez a szakirodalom a vezetők számára kezdő lépésként ajánlja a munkaidő-fényképezést.

Az önfényképezést legalább néhány hétig kell végezni. A vizsgálati lapra az „Esemény” rovatba be kell írni minden tevékenységet, vagy annak megszakítását. Az „Időpont” rovatba kerül az esemény kezdete. (A befejező időpont feljegyzése felesleges, mert a következő kezdéssel egybeesik.) Erdemes feljegyezni a különlegesebb események okait is, így elemezhető, hogy ki vagy mi zavarja leginkább a munkát, mennyi idő vész el a saját hibából. Az összegyűjtött megfigyeléseket az eltelt időresek kiszámítása és csoportosítása után gondosan elemezzük.

Az önfényképezés elemzése során leggyakrabban előforduló tapasztalatok, — amelyek egyben szempontok a saját feljegyzések vizsgálatához is — a következők:

1. Növelni kell a beosztottak hatáskörét, le kell mondani a beosztottak feladatokról utalható tevékenységekről.
2. Meg kell követelni, hogy a dolgozók jobban készítsék elő a vezető elé terjesztett ügyeket, továbbá ne egy-egy ügydarabbal külön-külön, hanem több ügyet összegyűjtve jelentkezzenek.
3. A fenti elveket a vezető is tartsa be, amikor beosztottjait megbeszélésre hívja.
4. Javítani az értekezletek előkészítését és vezetését.
5. Célszerű a napi és heti munkaprogram, hogy csökkenthető legyen a spontán jelentkező ügyek intenzésére fordított munka részaránya. A munkatervben „csendes órákat” kell előírni az alapvető vezetői tevékenységre és az önképzésre. A „csendes órák” idejére kikapcsolni a telefont és megtiltani a közvetlen megbeszéléseket.
6. Az önfényképezés tapasztalatai alapján, a vezető túlterheltségének megszüntetésére szükségessé válhat a megfelelő átszervezés is.

Az önfényképezés az önbírálatnak a könnyebbik része. A vezető saját szemével a hízélgés görbe tükrében is láthatja. A hatalom birtoklása csökkenti a vezető önkritikai képességét és a kulturáltsága elmélyítésére irányuló hajlandóságot. (Ekkor zárul be előtte a fejlődés útja.) Ezért gondolkodjon azon, hogy beosztottjai miként vélekednek róla. Majd pedig át kell gondolnia saját vezetési munkájának tapasztalatait, részint azoknak az ismereteknek az alapján, amelyekről korábbi cikkeinkben szözlöttünk.

A sokoldalú önbírálat önként kínálja a jövőre vonatkozó tanulságokat. A következtetések alapján készülhet a vezetés javítását célzó terv.

Tamaskó Ödön
(Vége.)

A Vezetéstudomány című sorozatunkat befejeztük. Cikkeit Zbigniew Pietrasinski: A vezetés pszichológiája c. munkájának gondolatmenetét követték. A könyv részletesen ismerteti a lapunkban csak érintett kérdéseket. Kapható a könyvesboltokban 13,50 Ft-ért.

Olvassunk könyvet!

A cím nem jelszó, hanem a fizikai dolgozók széles rétegéhez juttassák el a könyvet. Az alapelv változatlanul: e feladattal ne a szakszervezeti könyvtárosokat bízzák meg, hanem törekedjenek újabb aktivisták beállítására. Segítsék a könyvtérjesztést a munkásszállásokon, művelődési otthonokban és olyan helyeken, ahol sok dolgozó megfordul. A társadalmi munkások jutalmazásánál, kitüntetésénél gondoljanak az üzemi könyvtérjesztőkre is; hangsúlyozzák a gazdasági vezetők előtt e feladat fontosságát.

Az irányelvek hangsúlyozzák: az olvasás, művelődési helyzet vizsgálatánál vegyék figyelembe a könyvtérjesztés eredményeit. Lássák el feladatokkal a könyvtérjesztőket, könyvtárosokat az „Olvasó népi” mozgalom célkitűzéseinek jegyében. Tegyük lehetővé, hogy a könyvtérjesztők résztvevessenek a politikai oktatásban, az alapfokú könyvtérjesztési tanfolyamokon. A meg-növekedett szabadidőt hasznáják fel az olvasási kultúra fellendítésére. Figyeljenek fel az olvasási kultúra fellendítésére. Figyeljenek fel a különböző könyvtérjesztőknek a könyvtérjesztés és a könyvtérjesztés munkáját zavaró tevékenysége akadályozzák meg a vállalati munkafegyelmet sértő tevékenységet.

A szakszervezeti szervek te-kintsek fontos kulturális feladatokban, szétszórta munkahelyeken több dolgozó kapjon könyvtérjesztésre megbízást, megbecsülést e munkának.

Gondoskodjanak arról, hogy a nagyobb üzemekben, hivatalokban, szétszórta munkahelyeken több dolgozó kapjon könyvtérjesztésre megbízást, megbecsülést e munkának.

A béren felüli juttatásokról

Mindenki számára lényeges, hogy a bértékban levő pénzben felül milyen kedvezményekben, juttatásokban részesül.

A postásoknak munkaviszonyon és munkakörülményekkel kapcsolatos juttatásait aszerint is csoportosíthatjuk, hogy az bevételkiegészítő eredményező önköltség, vagy az elkülönített részesedési alap terhére számolható el. Az ilyen csoportosítás összesített adatai szerint kerekén évi 58 millió forint nem pénzbeli béren felüli juttatással számolhatunk: ez az évi kifizetett bér közel 6 százaléka. Tehát a munkaviszonyon kapcsolatos juttatások egy dolgozóra vetített értéke csaknem 1200 Ft évi jövedelemkiegészítést jelent.

Miből tevődik össze az 58 millió évi juttatás?

- a postai díjkezelvényekből (csomag, táviró, távbeszélő) adódó bevételkiegészítés: 12,8 millió Ft;
- az egyenruha és munkaruha költsége: 24 millió Ft;
- a munkásszállások fenntartása és az utazási kedvezmények költsége: 2,1 millió Ft;
- hozzájárulás az üzemi étkeztetéshez: 14 millió Ft;
- óvoda, bölcsőde fenntartási költsége: 4,6 millió Ft;
- vállalati üdültetés költségei: 0,3 millió Ft.

A postai díjkezelvények sajátos szolgáltatási formát öltenek, azok élvezik, akiknek arra szükségük és részben lehetőségük is van (pl. pszdik, csomagdíjkezelvény). A felmérések szerint a dolgozók 30 százaléka nem veszi igénybe a kedvezményeket. Az átlagos igénybevétel alapján a csomagdíjkezelvény 1 igénybevevőre vetítve évi 180,— Ft jövedelemkiegészítést jelent. A pszdik állomáson keresztül kapott éves juttatás átlaga Budapest 900,— Ft, vidéken 630,— Ft. Még azoknál is, akiknél a kedvezmények az átlagot sem érik el — ha kis mértékben is —, de jövedelemkiegészítést jelentenek.

A postások 43 százaléka — kerekén 20 ezren — részesül munkaruha-juttatásban, átlag évi 290,— Ft/16 mértékben. (1968. január 1-től a munkaruha egy jelentős részét védő ruhának minősítették.) A munkakörök eltérő jellegétől

függően megállapítható: a munkaruha-juttatásban részesülők kb. fele 200,— Ft alatt, a többi 200-tól 1100 Ft közötti értékben kapott természetbeni juttatást.

A természetbeni egyenruha-juttatás formájában nyújtott kedvezményt 13 300 fő összesen 17,8 millió forint értékben kapja. Az 1 részesülőre átlagosan évi 1340,— Ft a juttatás. Az egyenruha ott szükséges, ahol a postai szolgálat rendje megköveteli. A munkaruhat azokon a munkaterületeken juttatják a dolgozóknak, ahol öltözközüik nagymérvű szennyeződésnek van kitéve. Ha az érintett dolgozók ruha-juttatásokban nem részesülnek, akkor őket terhelnek az általánostól eltérő körülményekből adódó többletterhek. Ezért a ruha-juttatások feltételként indokoltak.

A kedvezményes üzemi étkeztetésben egy igénybevevő átlag évi 820,— Ft jövedelemkiegészítéshez jut.

Az üzemi üdülésben (nem szakszervezeti) részt vevők üdülési költségeinek kb. a felét a posta fedezi. Egy igénybevevő két hét időtartam alatt átlag 250,— Ft béren felüli juttatásban részesül.

A gyermekintézményben elhelyezett 1 gyermekre jutó 10 000 Ft-os éves költség 80 százalékát a posta téríti.

Jogok és kötelességek

A munkáltató felmondási jogát a következők szerint korlátozza a jogszabály: Vannak felmondási tilalmak és felmondási korlátozások. Egyáltalán nem lehet felmondani pl.: a katonai szolgálatot teljesítőnek, a keresőképtelen betegeknek, a keresőképtelenség napjától számított egy év, gumókóros megbetegedésnél két év, üzemi baleset esetén, a táppénzre jogosultság teljes ideje alatt, a dolgozó nő férje sororkatonai szolgálata alatt, a terhesség és a szoptatás alatt a szülést követő 6 hónap végéig, a beteg gyermek ápolására táppénzes állományba helyezés, vagy ilyen célból kapott fizetésnélküli szabadság tartama alatt.

A törvény továbbá is fenntartja azt a korlátozást, hogy csak különösen indokolt eset-

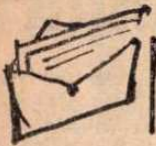
A béren felüli egyes juttatások mértéke egyenként rendkívül jelentős különbséget mutat. Sok postásnak nincs lehetősége egyes kedvezmény igénybevételére. Egyesek — bizonyos szolgáltatásokat nem igényelnek. Ebből következők: egy-egy jelentősebb juttatásban való részesedés, illetve nem részesedés az egyén számára nagymértékben befolyásolja a béren felüli juttatásokon keresztül kapott jövedelemkiegészítést. Vagyis: a részesedés a juttatásokban elegendő differenciáltnak tekintjük.

A jövőre vonatkozóan helyeseljük: olyan juttatásokat, melyekben az igénybevétel lehetőségének hiánya miatt nem mindenki részesülhet (gyermekintézmény, üzemi étkeztetés, üzemi üdültetés), a posta továbbra is biztosítja. A korábban elért szociális vívmányok megtartása társadalmi rendszerünkben fakadó követelmény. Ahol pedig a munkakörülmények megkövetelik az egyes természetbeni juttatásokat, azokat továbbra is biztosítani kell, még akkor is, ha a béren felüli juttatások tovább differenciálódnak.

Az egyes béren felüli juttatások mellett természetesen egyéb, a népgazdaság által nyújtott szociális juttatások is kedvezően befolyásolják a postás dolgozók élet- és munkakörülményeit. **Szilási Gyula**

ben lehet felmondani: akinek négy, vagy több általa eltarított családtagja van és a családban más önálló keresetű dolgozó nincs; akinek az öregségi teljes nyugdíjra való jogosultság megszerzéséhez legfeljebb öt éve hiányzik, kivéve ha a résznyugdíjra jogot szerzett; az egyedülálló szülőnek gyermeke 18 éves koráig, (ez a jog az egyedülálló férfit is megilleti).

A szakszervezet választott tisztviselői munkaviszonyát csak a közvetlen felsőbb szakszervezeti szerv egyetértésével lehet megszüntetni. Ez a védelem illeti meg a munkaügyi döntéshozott elnökét, elnökhelyettesét is: munkaviszonyuk megszüntetéséhez a területi munkaügyi döntéshozott elnökének a hozzájárulása szükséges. (Jankovich)



NYILT LEVÉL A NYILTSÁGRÓL

Ott voltam köztetek, a miskolci postások „Petőfi Irodalmi Színpad”-ának tagjai körében. Nem véletlenül választottam a „nyílt levél” formát, (mondjuk egy riport, tudósítás, kritika helyett), nemrég ugyanígy fordultam a budapesti, (Benczur utcai) Postás Művelődési Központ irodalmi színpadának tagjaihoz is.

Előljáróban irodalmi színpadotok legrégibb tagjának, a 27 éves Urhegyi Bélának szavaire utalok: „Nekünk a protokollal kell takaródnunk!” ...Ugyanerre utalt az irodalmi színpad írórendező párja, a 26 éves Révész István, és a 22 éves Gulyás Kálmán, valamint mások is.

Való igaz, hogy a legtöbb helyütt, ha anyagi-erkölcsi támogatással létrejön egy művészi-irodalmi kollektíva, akkor elsősorban azt kívánják, hogy a dolgozók sorából kikerüljön szereplők a háziünnepségeket „lássák el műsorral”. Így volt ez veletek is tavaly, amikor az élizemavató ünnepségen, április 4-én és november 7-én, vagy a nyugdíjasok találkozóján léptetek fel, sikerrel. Jogos sikerrel, mert mind személyes megnyilatkozásaitok, mind az elolvasott forgatókönyvek arról győzték meg: mindezt nem kellett „pensum”-nak, muszáj-feladatnak tekintetitek, hanem a szóképesség elkerülését igyekeztetek színvonalasat nyújtani. S ez helyes! Hiszen ezek az alkalmak is a mi történelmünk, közösségi élményeink felidézését, erősítését szolgálják.

Ez azonban csak néhány nap, néhány alkalom, mi van egész évben? Mellétek kell állni abban a nézetben, hogy az alkalmi szereplésektől még nem lesz egész esztendőben, folyamatosan élő-eleven egy művészi-irodalmi kollektíva élete.

A Ti együtteseteknek is az a feladata, az a belső és igazi értelme és rendeltetése, hogy „korász” legyen; az adott nagyobb közösség kulturális, értelmi-érzelmi élesztője. Vivődünk a kor problémáival, igényeink tehát az írót, költőt, művészt, akik velünk együtt ezt mélyen átéljük és megadott a képességük is, hogy ezt szuggesztíve kifejezzék.

Minden szavatok arról győzték meg, hogy Titeket nem a maga-mutogatás, az öncéli szereplési vágy vezet. Hanem elsősorban az, hogy művek mélyére hatoljatok.

Es azért vagytok elégedetlenek, mert az iparilag rohamosan fejlődő Miskolc kulturális élete nem tart lépést a fejlődéssel, nincs széles körű érdeklődés például a nagy színház iránt sem. Nos, legyetek ti is rajta, hogy egyszerűen szóba „felpiszkáljátok” az emberek szellemi érdeklődését, segítsétek ha kell, bíráljátok is azokat a szakszervezeti kultúraktivákat, akiknek ugyancsak ez a feladatuk: készítsétek vitára az embereket, a munkahelyen, a kollégák és főnökök közt egyaránt, legyetek a nyílt, őszinte érzések és gondolatok kifejezői. Nem szabad megtorpannotok, ha egy irodalmi estre kevesen jönnek el a kollégák közül: ne legyetek „szemérmesek”, mondjátok meg másnap őszintén nekik, hogy ez a távolmaradás mit jelentett számotokra... Nézzetek szembe azzal, hogy ez lassú folyamat, egyenként, személyenként tudjátok csak lépésről-lépésre megszerezni a közönségeket.

Petőfi nevét választottátok — s ez annyit is tesz: a fiatalság hittel tell, forradalmi nyíltsága; nincs külön színpad és élet, a kettő együtt van, egymásba folyik, mint az irodalom és a valóság, ahogy ő írta meg a „Levél egy színészbarátomhoz” című művében, ami a Ti művészi programotok, életelvek is lehet.

Kárpáthy Gyula

Bírál a postás néző

MÓRICZ CSIBÉJE

Halhatatlan regényírónk, Mórincz Zsigmond gyakran „kirándult” a dráma területére is, változó sikerrel. Utolsó alkotói korszakában írta a Csibé-novellákat. A Csibé előadásával szerepelt a Thália Színház szeptember első felében Kolozsvárott és új évadát is a Csibé előadásával nyitotta. Az előadás külön érdekessége volt, hogy a páholyban ott ült Mórincz rokona, a 80 éves, magosligeti Papp Mihály gazdálkodó, akiről annak idején A boldog ember című regényének főhőse, Jó Györgyöt mintázták.

Mi a Mórincz-darabról a közönség, a postás néző véleménye? A Helyközi Távfesztivál Igazgatóság nemzetközi osztályán Sándor Annával beszélgettünk:

— Nagy élmény volt. Mórincznak sok regényét, elbeszélését olvastam, de a Csibével egészen mást kaptam, mint amit megszoktam tőle. E drámából — különösen az első részből — sok tekintetben más világot, más környezetet ismerünk meg: egy nyomorgó budapesti munkáscsalád, s egy magukhoz fogadott árva lány életét. Kifűző a szereposztás; a nemrégien végzett Esztergályos Cecília — szerintem — jól azonosul szerepével. Megkapóan játssza, éli a primitív, önhibáján kívül tanulatlan, mégis osztályöntudatos proletárlányt. Feledhetetlen Horváth Teri és Kovács Károly munkás-házaspárja, valamint Kozák András a grófi szerepében. Ő érdekes jellem. Előkelő — néha anyagi csőd szélén álló — családja és őszinte szerelme között vergődik, és nincs ereje a döntésre. Nekünk, mai nézőknek, a második rész konfliktusa már furcsa és idegen, de elképzelem, milyen merészség kellett annak idején megírásához. Elvezet, ahogyan a cserfes Csibé alaposan „beolvas” az elképedt arisztokratáknak. Nagyon tetszett a befejezés is:

Csibé elmegy, még a mamát és szánalmas környezetét is odahagyja. Hogy hová megy? Nem tudjuk meg, de én valahogy arra gondoltam: lehet, hogy éppen ezek után találkozott össze Mórincz Zsigmonddal, akinek elmondotta addigi sorsát. Hiszen Csibé valóban élt...

Homoki Róza távfesztivál-kezelő:

— Nekem is nagyon tetszett az előadás, a szereposztás, a rendezés. A játék végig lebilincsel és nagyszerűen szórakoztat. A Thália Színháznál egyébként is nagyra becsülöm a remek összjátékot, azt, hogy minden epizód szereplő is „a helyén van”. Igaz, a második részben néhány pillanatra volt olyan érzésem, hogy a régi filmjeinkből ismert sablont látom: idillt a szegény gépfőnök és a gazdag vezérigazgató között. S úgy tudom, a darab eredetileg happy enddel zárult: Csibé és az ifjú gróf egymáséi lesznek. Gondolom, Mórincz darabja elfogadtatása érdekében szánt a történetnek ilyen befejezést — s lám, még így sem kellett annak idején! Az át-dolgozók — szerintem — nagyon szerencsés kézzel nyúltak a darabhoz: így igazán hiteles és a mai közönség számára is elfogadható.

G. Szabó László

FEJLÖVÉS

(Magyar film)

Bacsó Péter új filmjében a fiatalság egy rétegének problémáit feszegeti. A társadalom periferiáján élő munkásfiatalok súlyos tragédiájának okait kutatja. Filmjéhez egy megtörtént esemény adott indítékot.

A történet tömör és egyszerű. Klári (Kovács Kati) vidéki munkahelyét elhagyva a fővárosba utazik, s találkozik az egyik fiúval, aki korábban a betege volt. A fiú barátja, Béla egy kocsi lop, amellyel leutaznak a lány vidéken élő szüleihez. Klári összevessz az anyjával és a fiúkkal a lopott autót ismét Pestre jönnék. A két szerelmes fiatal mindenütt akadályokba ütközik, s végül elhatározzák, hogy a lopott kocsiban talált revolverrel, amit Béla magánál tartott, öngyilkosok lesznek. Ismét kocsi lopnak, s egy erdei úton elsőnek a szerelmes fiú végez magával. Klári és Béla visszarettennek az öngyilkosságtól és elhatározzák, hogy díszökönek a határon. A határőrök elfogják őket.

Bacsó Péter a történetet feszültséggel teli és lélektanilag izgalmasan és hatásosan bontja ki a fiatalok beszűkült világát. A dokumentumfilmre emlékeztető célratörő tárgyilagosság jellemzi a rendezést, és a lényegre megragadó Zsombolyai János operatőri művészete is. A két fiút, mint Bacsó korábbi filmjeiben, itt is amatőrök játsszák, (Miller József és Horváth Károly), tehetségesen, életszerűen.

A Fejlövést a közönség minden bizonnyal sokféleképpen fogadja, heves vitákat fog kiváltani. Ez is a film célja.

(V. I.)

VENDEGEK VOLTUNK

Negyvenhárom nehéz úti-böröndjeinkkel rohamoztuk meg augusztus 1-én reggel az Engels téri állomáson a PKS 4. jelzésű nemzetközi autóbust, hogy a kététes lengyelországi kirándulást megkezdjük.

A pályaudvaron alig néhányan ismertük egymást, hiszen az ország minden megyéje képviseltette magát egy-egy postás dolgozóval, mire azonban Balassagyarmathoz értünk, már tudtuk, ki honnan érkezett. Gyönyörű és kanyargós hegyi utakon folytattuk utunkat Besztercebánya felé.

Tíznapos zakopanei szórakozás után az utolsó napokat már Varsóban töltöttük.

Látogatásunk Varsó 1. és pályaudvar 2-es hivatalában a központi távfesztivál- és távirtdolgozói között, majd Adam Sumiga elvtársnak, a lengyel postások szakszervezete főtitkárnak fogadása mind-mind felejthetetlen élmény számunkra.

Szalai László
Kiskunhalas

PÓSTÁSOK PÓSTÁJA

Mi kaptunk levelet

Ugy érzem, kötelességem írni. A 114. sz. postahivatal levélkészítő osztályán dolgozók meglehetősen lelkiismeretes munkáját tapasztaltam. Szeptember elején ugyanis légipostán levelet kaptam Afrikából. Rajta a cím; a név, az ország, de semmi több. Megkaptam! Szeptember 12-én Jugoszláviából levél jött, rossz címmel. Megkaptam! Névem egyszerű tömegnév. Nem vagyok közismert személyiség, 18 éve lakom a II. kerület Fő utca 62—64 alatt, 80 éves nyugdíjas vagyok. Kérem a szakszervezetet és a Postavezérgazgatóságot, tolmácsolja köszönetemet a 114 sz. postahivatal lelkiismeretes dolgozóinak.

Mészáros Alajosné

RANDEVÚ PÉCSETT

Szeptember 21-re a pécsi postások körébe meghívtuk a Postás Szimfonikus Zenekart. Eddig ugyanis csak a híreket hallottuk. Most közelebb kerülünk egymáshoz. Taposultunk Lehar: Arany-ézlést, Strauss: Kék-Duna keringőjének, tűzbe jöttünk Bizet: Carmen-jének nyitányára, meghatódtunk Offenbach: Orfeusz az alvilágban hegedűjátékán. Vastapással köszöntöttük a zenekart.

A hangversenyen közvéleménykutató kérdőíveket osztottunk ki. A 75. válaszból néhány szemelvény: — Több magyar zeneszerző műveiből szeretnénk hallani... — A kitűnő postás zenekarnak és karnagyának kívánok sok sikeres turnét... — Mindegy számot ragyogóan, szépen adtak elő... — Köszönjük a szép élményt... — A válaszból arra lehet következtetni: a pécsi zenekarnak ismét mielőbb hallani zenekarunkat. Reméljük, az újabb találkozóra nem kell évekig várunk.

Máriás János

Csigalassú ügyintézés

A Debreceni Postaigazgatóság illetékes osztálya 1967. május 18-án előkészítette az igazgatóság területén lévő felvonók és helyhez kötött emelő berendezések kimutatását, s a Nyiregyháza 1. postahivatalnál lévő berendezés műszaki ellenőrzését, felülvizsgálását 1968. október 14-re tűzték ki, mivel a postahivatal villamos meghajtású szénemelő berendezése nem üzemel. 1967. október 27-én az igazgatóság biztonsági megbízottjának többszöri szorgalmazására az igazgatóság 9/c csoportja minden esetben halogató választ adott. Például 1967. október 31-én: „Nyiregyháza felvonó javítására mindeddig kivitelezést nem találtunk, így Debrecenben Szalai Sándor kikaparost kértük fel a munka elvégzésére. A várható befejezés 1967. december 15.” December 21-én a csoport a kivitelezőket írja: „A Nyiregyháza 1-es postahivatalnál a felvonó javítását a kikaparost megrendeltem, aki csak 1968. februárban tudja elvégezni”. 1968. március 9-én pedig ezt közlik: A kivitelező szóbeli ígéretet tett, hogy még folyó hóban befejezi a munkálatait.

Legutóbb, 1968. szeptember 23-án, az igazgatóság biztonsági megbízottja az alábbiakat írja: a szénemelő berendezés 1968. október 15-től nem üzemel!

Két év telt el iratváltásokkal, de érdemi intézkedés nincs. A helyszínen gyűzőttem meg: már 1965. február 25-én a hivatali munkavédelmi szemlén felvett jegyzőkönyvben is rögzítették a hibát. Vajon kinek jó az ilyen „ügyintézés”?

Kiss Mátyás
T. B. titkár

EUROPA KÖNYVKIADÓ:

André Malraux: A remény című könyvében Spanyolország fényénél fogalmazza meg a tisztességes emberek dilemmáit, az erkölcs és hatalom, igazság és párt, humanizmus és felelősség, rend és szabadság kérdéseit, amelyek korunk legsürgősebb gondjaira visszahangoznak. Az író egy reményteljes pillanatban búcsúzik a spanyol tragédia hőseitől. S mert ő a cselekvés megszállottja, az örök reménykedő, joggal teszi fel a kérdést: vajon van-e utolsó szava a történelemnek?

Riccardo Bacchelli: Malom a Pó vizen történelmi trilógia három kötetben. Egy család életén keresztül mutatja be a kialakuló egyesült Olaszország és a nép küzdelmeit.

Marcello Venturi: Germán vakáció című regénye a „Zseb-könyvek” sorozatban jelent meg más világhírű elbeszéléseivel együtt. Daniel Keyes: Virágot Algernonnak. Kutatók izgalmas történetét tartalmazó könyv. Constantín Chirita: A fehér róza ifjúsági kalandregény.

Pablo Neruda: Oda a nyomdához című könyvében a világhírű költő ihletett szavakkal ünnepli az emberi szellem gyönyörű kalandját, a könyvnyomtatást.

SZÉPIRODALMI KÖNYVKIADÓ:

Mocsár Gábor: Kerek egymillió. Három kisregényt tartalmaz. Galambos Lajos: Zsillepek című regénye 1945-tel indul. Bemutatja a maradi parasztot, aki ellöki magától a felkínált földet, a család félelmében él hét hold földjén. Végül az ötdik leány embernek való sorsra küzd fel magát. Molnár Gábor: Horgászom az Amazonason izgalmas utirajz. A szerző barátságát köti az indiánokkal, megfigyeli életmódjukat.

Petőfi Sándor: A helység kalapácsa című hőskölteménye a „Képes regénytár” sorozatban jelent meg, s Szántó Piroska gazdag, színes illusztrációval élénkíti. Jókai Mór: És mégis mozog a föld az Olesó könyvtár sorozatban jelent meg két kötetben.

KÖNYVESPOLC

CORVINA KIADÓ:

Körner Eva: Picassó című összeállítása a „Művészet kiskönyvtára” sorozatban jelent meg. A nagy művész az alkotás módok szinte páratlanul széles skáláján játszik. Egyaránt otthonos a táblafestés, a monumentális falkép, a szobrászat, a grafika és a kéraművészet területén. A tanulmány elemzi behatóan a sokoldalú életművet, amelyet 60 reprodukció illusztrál.

„Székely Aladár munkássága” a címe a Fotóművészeti Kiskönyvtár sorozat újabb kötetének. A nagy művész nem kisebb jelentőségű embereket örkített meg, mint Ady Endrét, Lédát, Csinszkát, Ady édesanyját, Eötvös Lorándot, Szinyei Merse Pált, Fényes Adolfot, Bartók Bélát, Babits Mihályt, Mórincz Zsigmondot, Molnár Ferencet, stb. A sorozatban jelent meg: Sugár Kata munkássága. A fotóművész művészi meggyőző ereje kifejezésre jut a paraszti és a munkásélet szépségének egyéni ízében.

MAGVETŐ KÖNYVKIADÓ:

Németh László: Kiadatlan tanulmányok című gyűjteménye 40 év termését öleli fel, Humanizmusát még konkrétabbá teszi a kezdettől napjainkig testet öltött sok-sok mű.

Illés Endre: Írók, színészek, dilettánsok szép korrajz-mozzaik. A tárgyilagos elemzést személyes emlékek alapozzák meg.

Benedek Marcel: Szépen élni. Írásai, művei, tökéletes, hajlékony fordításai, generációkat nevelnek a szépség tisztelére.

Raffay Sarolta: Egyszál magam című könyve egy rokon-szenves tanítónő züllött férjével szembeni harcáról szól. „Filmélet” a címe a vasos könyvek; tartalmazza: a kezdeti és a mai irányzatokat, a nagy alkotásokat. Találkozunk a könyv lapjain sok-sok kedvencünkkel.

Peterdi Andor: Üzenet. A 10 éve elhunyt költő a szocialista kultúszert egyik jelentős út-törője volt. Papp Lajos: Sugár-

út 55. című verseskötetét könyvnedség, virtuóz képesség hatja át.

Rejtő Jenő: Az előretolt helyőrség című kalandregénye bizonyára ismét megörvendeztetni olvasóit hatalmas táborát.

GONDOLAT KIADÓ:

John Kendrick: Az élet fonala című könyvében olvasmányosan, izgalmas stílusban vezeti be a laikus olvasót a biológia legkorszerűbb, forradalmi eredményei közé. A szerző 1932-ben kutatásaiért Nobel-díjat kapott. Bernhardt Jacob: Beszélő kövek című könyvéből az olvasó sok izgalmas kérdésre kap választ. Ilyenekre: hogyan jósoltak a teknős-béka páncélzatából régen a kínai papok? Ki volt a rejtélyes „elchei hölgy”? Hogyan kerültek Stonehenge építményének hatalmas kötémbjei felállításkor helyére? Szepessy Tibor: A régi Róma napjai című könyve feleleveníti a kort. Henri Bergson: A nevetés című műve népszerű tanulmány, amelyben a komikum elméletével foglalkozik.

KOSSUTH KÖNYVKIADÓ

Sz. Ormos Mária: Merénylét Marseille-ben, a Népszór történelem sorozatban jelent meg. Tulajdonképpen Sándor, jugoszláv király elleni merénylet kapcsán tárja fel a fasizmus terjeszkedését, leleplezi az imperialista nemzetközi manőverezéseket. Székér Nándor: Föld alatt és föld felett című könyvből olyan ember szól hozzánk, aki a Tanácsköztársaság leverése után ifjú kommunistaként tevékeny szerepet játszott a forradalmi munkásmozgalom felélesztésében.

Vagyim Szobko: A fenevad barlangjában című regényfüzet a háború utolsó előtti napjait idézi, Berlint, amelyet súlyos áldozatok árán foglaltak el a szovjet katonák.

Bajomi László Endre: Fő a bizalom! című könyve egy év-századot francia szelhamosságainak és átéjtéseinek kalandos krimi-kronikája.

B. Gy.

POSTÁSSZÁLLODA

Kicsit magaménak érzem a 100-as építkezését. Ott voltam a tervek elkészítésénél, amikor először harapott a földásógép a homokba, növekedésekor, egyemeletes korában, amikor az ötödik magasságában állt, majd amikor elérte a fal-egyent.

Hosszú hónapok után kerültem ismét ide. Előnyére megváltozott. A postahivatali termekben már ott a bútor. Fehérre mázolt tükörfényes ajtók fogadták a jövődö tanfolyamok, s továbbképzők épületében is. En azonban a szálloda voltam kíváncsi, mert bevalom, az első perctől kezdve ezért szurkoltam leginkább. Itt laknak majd azok a postások, akik távol élnek családjuktól. (Jelenleg felvonulási épületekben létesített ideiglenes munkásszállásokon, ott-honnan kinevezett hivatali helyiségekben, sőt, alagsorban is laknak.)

A Postások Szakszervezete kezdeményezésére a Postavezérigazgatóság teljesítette a régi kívánságot: befejezés előtt áll az első 430 személy részére minden igényt kielégítő elhelyezést biztosító korszerű szálláshely.

A munkásszálló az Üllői út

és Ceglédi út találkozásánál épül, a József Attila lakótelep szomszédságában. A földszinten és az első emeleten kap helyet a társalgó, a könyvtár, a klub és a tv-szoba. A szálló-rész 9 emeletet foglal el, egy-egy emeleten 6 szállásegység lesz, amelyekhez teakonyha, mosdó, zuhanyzó, öltöző, előtér és WC tartozik. A szobákban rekamé, asztalok, székek, éjjeliszekrények, a mai ízlésnek és divatnak megfelelően. A szobákban nyolcan laknak majd, de az alapterület nagy és kényelmesen elférnek. Hogy miért nyolcan laknak egy szobában? Mert így a szálloda másodosztályúnak minősül, s olcsóbb a bér.

A szálloda központi fűtéssel és melegvíz-szolgáltatással működik. Akiknek nem lesz kedvük esténként a főzéshez, igénybe vehetik az üzemi árú étkezdét. Üzemi orvos helyben tart majd inspekción.

A liftet még nem szerelték fel, így hát szuszogva kapaszkodunk fel. A 8. emelet után nagyszerű panoráma tárul elénk az ablakokból. A Duna felé szinte egész Pestet, Budát látjuk, az ellenkező irányban pedig Kispest, a külső kerüle-

tek tárnak elénk. Egészséges, kényelmes, szórakozásokat nyújtó lesz a szálloda és hangulatos is.

Jelenkeznek is a posta intézményei a helyekért: a Kábelüzem, a PEKÜ, a Budapest vidéki Postaigazgatóság, a Budapesti Távközlési Igazgatóság.

Mibe kerül majd a szálláshely? A teljes komfortért, amelybe a kéthetenkénti ágy-neműváltás is beletartozik, az állandó munkahelyen foglalkoztatottak 120 forintot fizetnek majd. Kevesebbet fizetnek az építőiparban változó munkahelyen dolgozók; 105 forintot, sőt a családfejtartók csak 90 forintot.

Persze, ezek az összegek nem fedezik a szálló fenntartási költségeit. Legalább 300 forint jutna fejenként az itt-lakókra a teljes résziért. A Posta évente több mint 2 millió forintot fordít a létesítmény fenntartására.

Sajnos, a szálloda nem készül el még az év végére. Az építőipar ugyan átadja december utoljára, de hátravan még a szakipar. Remélhetőleg ők is gyorsan végeznek, hogy mielőbb beköltözhessenek az új lakók. (V. E.)

Ajánlott-expressz

Megilletőve nézegettem a gyűrött papírlapokat, a szállás círlbetűkkel címzett borítékokat: Ajánlott-expressz.

Milyen furcsa, amikor egy postás, aki csak másoknak hordja — az örömmel, bánnal, vagy szerelmes szavakkal teleszótt leveleket, — átvesszi azt, amit neki írtak.

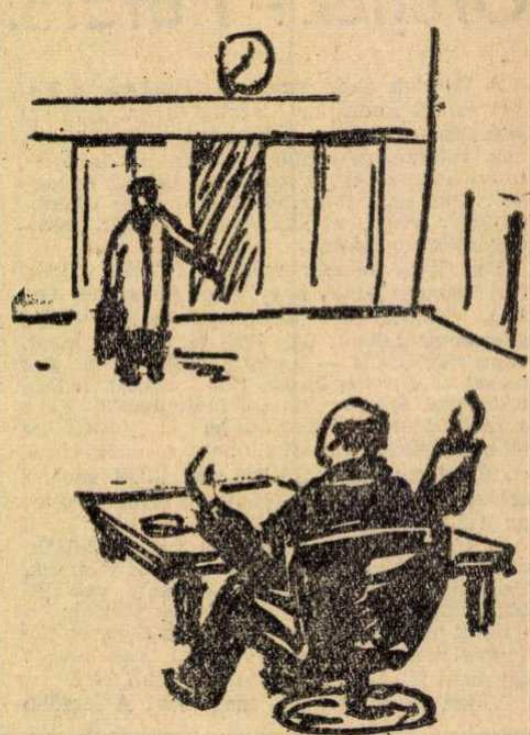
Napokkal ezelőtt kaptam őket emlékként, emlékeztetőnek a nagybátyámtól. Nem tudnám megmondani, miért engem választott ki, hogy megörizzem ezeket a dokumentumokat, — talán azért, mert vele vitatkoztam legtöbbször a politikáról, a napi eseményeket velem beszélt meg legszívesebben. Van, amiben közös, van amiben eltérő a véleményünk, de az alapkérdésekben egyetértünk. En tanultam a közelmúlt történelméről, ő maga is csinálta, részese volt.

E sárgult lapokhoz hasonlókat régi község-házak pincéjében találai, számozott rubrikák, vékony, vastag fekete vonalak, talán telekkönyvből téphették ki annak idején.

Lila tintával írták, a betűk fényesen csillognak az ócska papíron. Betűzgetem. A parancsnokságnak. Vasúli, a munkatársam, fordítása alapján tudom, mit tartalmaznak. Többnyire Antal örmester, és 24 beosztottja a fronton állt a szovjet csapatokhoz és kéri a parancsnokságot, tegyék lehetővé számukra, hogy a németek ellen harcolhassanak. A magam részéről a kérést támogatom. Aláírás: Novikov örmagy, a 61231-es harci ezredtörzs főnöke.

A lap alján egy pecsét: 44 467-es postafiók. A többi írás elmosódott.

Huszonhárom év. Kíváncsi vagyok hol, mikor, milyen körülmények között állították ki azokat. Mi adta a bizonyosságot Novikov örmagynak, hogy e 25 magyar katona, — parasztoi voltak néhányan — meggyőződésből vállalkoznak a nehezebb, veszélyesebb életre. Igazolások, parancsok, de talán a leglényegesebb mégis a hártyszerű vékony lapocska. Összehajlítva akkora, mint egy igazolvány; érdekes látvány. A lap közepén egy tálongó lyuk. Lövedék csipkázta ki, amely át-fűrődött az irattárcán, s ezen a kis papírlapon haladt a tűdő felé. Hála a gyors orvosi segítségnek, az élni akarásnak, a holnapba



vetett hitnek, itt van az írás az asztalomon.

A repülőter hatalmas halljában egy ismeretlen emberrel fogok megismerkedni: Antal bátyám egy régi harcstársa érkezik, akivel évekig levelezett, s most, huszonhárom év múlva újra találkozni fognak. A hangos be-mondó magyarul, oroszul, franciául mondja: az Aeroflot menetrendjéről SU-034-es járata Moszkva felől megérkezett.

Jó negyed óra múlva megjelennek az utasok. Egy szesz, 60-on felüli férfi közeledik felém. Nagybátyám postásbuzbonyos vállát öleli, s folyton mondogatja: szervusz Antáncsi, Antáncsi...

Fecz Mihály

SZMT-mérlegen

A Szakszervezetünk Hajdú-Bihar megyei Tanácsának Elnöksége szeptember 26-i ülésén tárgyalta a Postás Területi Bizottság vezető-irányító munkájáról szóló jelentést. A Területi Bizottsághoz három megye (Hajdú, Szabolcs, Szolnok) tartozik. A szakszervezeti tagok száma közel 6 ezer.

Miről esett szó a megbeszélésen? Például arról, hogy a Területi Bizottság lelkiismereti kérdésként kezeli a kis-, közép- és nagyvitalok, üzemek dolgozóinak időnkénti felkeresését, hogy tájékozódjanak a gondokról, problémákról. A megvalósításhoz azonban megfelelő közlekedési eszközre is szükség van! A Területi Bizottság elsősorban az SZMT segítségét kérte. Megállapították, hogy az új gazdasági mechanizmus előkészítéséből a TB és az alapszervezetek derekasan kivették a részüket. Az új szervezeti formával kapcsolatban sok vita volt. Egyben — s ez a lényeges — megállapították: a Területi Bizottsági szervezeti forma a legmegfelelőbb, hiszen csak így töltetheti be a feladatát az új gazdaságirányítási rendszerben is.

Mérlegre tették a választott tisztségviselők munkáját is. A jövőben arra kell törekedni a Területi Bizottság tagjainak, hogy segítsék az eddigiekénél még hatékonyabban az alapszerveket. A munkabizottságok a helyszínen adjanak tanácsokat, útmutatást a szakszervezeti bizottságok reszortfelelőseinek. A versenyszervezés és a szocialista brigádmozgalommal való törődés meghozta az eredményt. Míg 1967-ben 102 brigád (783 fő), addig ez évben 131 brigád (1025 fő) versenyez a szocialista címért. Legtöbb el is nyerte. Kedvezőtlenebb viszont a baleseti helyzet. Míg tavaly 53 baleset volt, addig 1968 július végéig már 35 baleset történt az igazgatóság területén.

A Területi Bizottság és a szakszervezet kapcsolatáról megállapították: egyes kérdések megoldását illetően ugyan kialakulnak éles viták, de végsősoron közösen megoldják azokat. A pártszervezetekkel nemcsak a Területi Bizottságának, hanem az alapszervezeteknek is jó a kapcsolatuk. A Területi Bizottság ülésein viszont a Szakszervezetek Megyei Tanácsa szinte évek óta nem képviselteti magát.

A szakszervezeti munka tartalmi színvonalának javítása érdekében meghatározták a legfőbb tennivalókat.

Miért oly későn?

A selejt bosszulta meg magát a Budapesti Távközlési Igazgatóságon. Egy súlyos baleset vizsgálata után selejtje...

Három évvel ezelőtt kábelszelvények között le-estett a létráról Sas János, 38 éves munkás és eltorzult a combnyakcsontja. Azóta is beteg. A jegyzőkönyv a sérült hibájáról róta fel a balesetet. A másnap lezajlott vizsgáláson azonban a szakszervezet munkavédelmi felügyelője megállapította: a létra nem volt biztonságos. Rögzítése két szempontból is hibásnak bizonyult.

A sérült munkás később beadta kárigényét, amit részben ki is elégített az igazgatóság. Ezzel az ügyet lezártak tekintették.

Nem így a Társadalombiztosítá-

si Igazgatóság, amely három év múltán a balesetből eredő költségeket (táppénz, kórházi ápolás stb.) a Távközlési Igazgatóságra terhelte.

Több száz ezer forintos összegről lévén szó, az ügy meglehetősen kínos. Különösen az új mechanizmusban, amikor minden minuszforint a gazdasági eredményt, a részesedést csökkenti.

Valamit tehát tenni kell. Vagy fizetni, vagy megkérni a sérüléstől felelős személyeket. Jobb későn, mint soha. Ha már annak idején keresztküldötték rajta, mert egyszerűbb volt a szerencsétlenül járt embert hibáztatni, most pótolni kell a mulasztást.

Muszáj. Különböző fizetni kell. Igen ám, de hol keressék a felelő-

sőket? Hiszen az akkori főmérnök és az érdeklődő művezető közben munkahelyet változtattak. Az áthárítás tehát jogilag is bonyolal-makba ütközik. Rádásul az el-évülés veszélye mind fenyegetőbbé válik...

A kiút, amelyen egyelőre a jogászok tűnődnek, meglehetősen kilátástalan. Mert, ha végül perre kerül a sor, ott is szembe kell nézni a kellemetlen kérdéssel: miért most, miért ily későn határozták el magukat a felelősség megállapítására?

Szembe kell nézni a kellemetlen valósággal: a vizsgálati selejt-kárt ki kell fizetni.

Es — jobb későn, mint soha — levonni a tanulságokat: vigyázni az emberek testi épségére! (L. M.)

„Örségváltás”

Okos 16 hírében állott Aszód-szerte Csillag. Vitte, hozta, télen, nyáron, esőben, sárban, hóban a leveleket, csomagokat, vidáman szaporázva. Bartók Pál hajtó is nagyon szerette. Most aztán Csillagot „nyugdíjazták”. Az ország utolsó lovas postakocsija október 1-én félreállt, hogy utat engedjen a postautónak.



Sokan jöttek az ünnepségre. A bakról utolszor szállt le Bartók Pál, rajta régi postás gúnya, s cilinder, megfújta a régi postakürtöt, mintegy jelezve: lezárult egy több évszázados korszak. Viaszpecsétes pénzesborítékot, virágcsokrot vett át a népviseletbe öltözött lányoktól, sok-sok puzsi kíséretében. Ajándékok hoztak az ipari műszergyár környéken lakó munkások is szeretett postásuknak. No, és Csillagnak sok kockacukrot.

(b-y)

Vegyük is!

A Magyar Újságírók Országos Szövetsége és a Magyar Posta megállapodása értelmében 3 millió Szerencse V. című sorsjegyet terjeszt a Posta. Köztudomású, hogy a bevételeit a Nemzetközi Szolidaritási Alap céljaira fordítják. Felhívjuk a figyelmet: az érdekelte postahivatali szerven-ek alakítsanak ki jó együttműködést a kiadó vállalatok megbízottjaival. A jó eredmény feltétele, hogy a sorsjegyek széles körű terjesztése céljára közösen kialakított ütemtervvel rendelkezzenek.

A sorsjegy ára: 4 forint. Jutalék 20 fillér. A terjesztés határideje december 15. A sorsolás: december 29.

Ne csak árusítsuk, de vásároljuk is, hiszen 4 forintért — ha szerencsénk van — nyerhetünk: berendezett öröklakást, balatoni nyaralót stb.

HÍREK

Csepelen

● Csepelen napilapárusító automatákat szerelnek fel. Év végére a sok bosszúságot okozó kézikapcsolású távközlő-központ helyébe új automata-központ kerül.

● Nyíregyházán a telex- és távgépíróközpont építőipari munkái befejeződtek. Év végére felavatják, átadják rendeltetésének.

● A Postás Oktatási és Ismeretterjesztő Tanácsok elnökei és titkárai október 18-án országos értekezletet tartottak.

● A posta részére az Elektromechanikai Vállalat új 3 kilowattos URH FM műsorszóró adóberendezést készített.

● A Budapestvidéki Postaigazgatóság vezetői és az érintett megyék újságjainak szerkesztői baráti eszmecsere-tartottak.

● 50 ezer „felszengetős” lépcsőházi levélszekrény készült ez évben a Tamási Vegyipari Kt-sz-nél.

● A Benczúr utcai művelődési házban ünnepélyesen megnyitották a továbbképző postaforgalmi tanfolyamot.

● Miskolcon régi panaszt orvosoltak: bővítették a csomagkiszélesítési szolgálatot.

● A Képes Újságban háromoldalas képriport jelent meg Csikéria postahivatal két kézbesítőjéről.

● Telefonok: Újllengyelben és Újköröden segélytelefon-t szereltek fel. Perkedpusztát is bekapcsolták a telefonhálózat-

ba. Alsógöd-Újtelep és Szabadságliget szintén kapott segélyállomást.

● Elnökségünk Pápai László elvtársnak — szakszervezetünk elhunyt elnökének — díszernéket állítottat.

● Az országos bélyegkiállítás alkalmával Buza Mártonné dr. postavezérigazgató-helyettes sajtótájékoztatót tartott.

● A Ceglédi Járási Szakszervezeti Bizottság névadó ünnepséget rendezett Kelemen Jánosné, az ahonny postahivatal dolgozója gyermekének.

● A Benczúr utcai művelődési központban író-olvasó találkozó volt október 9-én. Soós Zoltán és Jurij Andronov szovjet költő estje nagy sikert aratott.

● Sátoraljaújhelyen új lakótelep építését tervezik, a tervek elkészültek; új postát is építenek.

● A fővárosban sok a panasz, hogy kevés a nyilvános távközlőállomás. 1969 végéig ezer új állomást helyeznek el a budapesti utcákon.

● 1971 végére országosan újabb 200 ezer kapualji levélszekrényt szerelnek fel.

● A Pécsi Igazgatóság területén ez év végéig 32 sztefont szereltek fel — a terv szerint 23-mal elmaradnak.

● Pannonthalmán hamarosan elkészül az új posta és a gyógyszerár közös épülete. (b.)

A vezetés emberi tényezői

Ez a címe Gazdag Miklós — Meitner Tamás könyvének. Keresik az összefüggéseket, amelyek az emberek tevékenységét, magatartását befolyásolják, meghatározzák, ösztönözik, vagy korlátozzák. Utmutatást adnak az emberek közötti különbségek és hasonlóságok felismeréséhez, a dolgozók és bizonyos csoportok, rétegek ösztönzéséhez. Minden vezetőnek ajánljuk a könyv tanulmányozását, bizonyos, hogy sok hasznos tapasztalatot szerezhetnek.

Lukács Ernőné — Rábai Imre: Így könnyű a matematika a „Minerva zsebkönyvek” so-

rozatban jelent meg. A cím magáért szól.

David Reisman: A magányos tömeg című könyvének első megjelenése 1950-ben valószínűleg forradalmat idézett elő Amerikában. A mű tulajdonképpen szociológiai esszé; eldoadsmódja közvetlen és magával ragadó. Az amerikai társadalmat és kultúrát, a fejlődést általános szemszögből nézi és ebből a szemszögből vezeti le a társadalmi jellemet. Birálja a jelenlegi amerikai társadalom atmoszféráját. (Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó)

Műszaki könyvnapok

A Műszaki Könyvnapokat hagyományosan október 19. és november 5. között rendezik meg országsszerte. A Posta technikai fejlődésével lépést tartani nem könnyű, csak korszerű tudással rendelkező szakemberek képesek megbirkózni a feladatokkal. Felhívjuk néhány műszaki könyvre a figyelmet.

Dr. Géher Károly: Lineáris hálózatok című műve áttekintést ad a hálózatelmélet fejlődéséről, s kitér a rokonterületeken való alkalmazásra is. Az első fejezet összefoglalja az alapismereteket, a másodikban foglalkozik a kétpólusok szintézisével. A harmadik és negyedik fejezetben a négy-pólusok jellemzőivel, tulajdonságaival, típusaival ismertet meg. A táblázatanyag bőséges.

Adám Sándor: Villamoscsatlakozások forrasztása. Az Ipari Szakkönyvtár sorozatban jelent meg. A történeti viszszapillantás után részletes segítséget nyújt a különböző forrasztási eljárásokhoz. (Közgazdasági Kiadó.)

Vékes János: A szerszámgépgyártás technológiája c. könyve felüli az érintett szakma széles ágazatát. Bemutatja például az előállítás módszereit az egyszerű egyélű forgácsolószerszámtól a többlépcsős kivágószerszámgéig.

A gépkocsikkal kapcsolatos témájú könyvek is érdeklődést keltenek. Schütz István: MHSZ képes KRESZ a 4. átdolgozott kiadást érte meg. „Autósok zsebkönyve” tanácsot ad a gépkocsi vezetéséhez, „karbantartási napló” is szerkesztették a könyvből.

Preuch — Kovács — Schrott: Így gondozd a Skodádat, a Postát közelről érinti, hiszen igen sok ilyen gyártmányú gépkocsival rendelkezünk. A könyv foglalkozik valamennyi típusal.

Petrík Ottó: Mechanikai játékok készítése című könyve a „Kis technikus könyvtár” sorozat legújabb példánya. Nemcsak bemutatja a mechanikai játékokat, de útmutatást, segítséget ad elkészítésükhöz.

Arató Lászlóné — Végi Mihály: Csavarmenetek című könyve az előállítás, felhasználással átfogóan foglalkozik. (b)